

Luka

¹ Vangi vachi vava liki ku vika i nswanelo lye kande lyezo indava zichi zive zuzilizwa mukati ketu, ² uvu vo vulyo mu vava zituheli mi avo kuzwila ku matangizo ivali impanki ni vahikana ve ñusa. ³ Cwale kwangu name ivali kuvoneka kuva hande - kuganisia hande inzila ye indava yezo zintu kuzwila kuma tangizo - kuñola indava ye nswanelo yako iwe, Theophilus yo sephala. ⁴ Ili ku pangila kuti mwi zive vuniti vwezo zintu zimu va lutwa. ⁵ Muma zuva a Heroda, simwine wa Judeya ku vali kwina mu purisita we zina lya Zakariya, ya vali kuzwa kwi inkauhanyo ya Abija. Mwi hyavwe avali kuzwa kuvana vechi kazana va Arunì, Izina lyakwe ivali nji Elizabeta. ⁶ Vonse vo vele vava shieme ha vusu vwa Ireza, ku kuteka zonse intaezo za Simwine. ⁷ Kono kana vavena mwana kakuli Elizabeta kana vena luzalo, mi hape vonse chi vava supele ahulu he iyi inako. ⁸ Mi kuvezi kuchita kuti Zakaria avena mukwina kwa Ireza, kwi chilila ni kupanga iyo mintendo yovu purisita yava hewa mwi nswanelo ye inkauhanyo ya kwe. ⁹ Kuya ke chizo choku keta kuti njo zuhi mu purisita yese a tende, ava ketwa kwa loto kuti e njile mwi tempele ya Simwine kuti a hise minunkiso. ¹⁰ Chonse chichava cha vantu chiva kwete ku lapela hanze heyo inako minunkiso iva hiswa. ¹¹ Mi iñiloí lya Simwine livezi kuvoneka ha vusu vwake ni ku zimana ku vulyo vwe alutare ye

minunkiso. ¹² Zakaria ha muvona, ava tilimuki mi lyowa livezi hali. ¹³ Kono i ñiloi chi lya ti kwali, "sanzi uvi ni lyowa, Zakaria, kakuti intapelo yako iva tekwa. Mwi hyenu Elizabeta mwa pepe mwana o mwisisu. Kamu sumpe izina lyakwe Johani. ¹⁴ Ka muve ni ntabo ni kusanga, mi vangi vese va sangilile he mpepo yakwe. ¹⁵ Kakuli mwave muntu mukando mu meno a Simwine. Sanzi na nywi i waine kapa zinywiwa zi kolete, mi mwe zule ni Luhuho lu Jolola ku zwilila mwi vumo li ba nyina. ¹⁶ Mi vantu vangi va Isiraele kava sandulwe kwali Simwine wavo Ireza. ¹⁷ Mwa yende havusu bwe chifateho cha Simwine muluhuho ni zaho za Eliya. Mwa pange vovuti kupangila kuti a sandule inkulo za bashemi ve chikwame ku vana, ku pangila kuti vasa kuteki kava yende mu vutali vwa vantu va lukite - ku litukiseza kwa Simwine vantu valukisezwe iye. ¹⁸ Zakariya cha wamba kwi ñiloi, "Ni wola kuzi ziva vule izi? kakuli chili ni Mukwame yo supele mi ni mwihyetu naye cho supele ahulu. ¹⁹ Mi iñiloi chila mwi taba ni ku wamba kwali, "njime Gaburiyele yo zimene mwikwina Ireza." Nivaka tumwa ku kwiza kuwamba nawe, kukuletela aa makande ma lotu. ²⁰ "Cwale uvone, mo tontole, kese uwole kuwamba heisi izuva izi zintu hese nizi pangahale. Ichi nji kuti kana uva zumini manzwi angu, ese e zuzilizwe he nako i swanezi. ²¹ Cwale vantu vava lindile Zakariya. Vava komeketwe kakuli avali kwi kele inako ingi mwi tempele. ²² Kono haka zwa mo, kana vali ku wola ku wamba navo. Chiva bonisia kuti ava voni i pono

havali kwina mwi tempele. Ava zwili ku panga zi supo kuvali na shele u tontwele. ²³ Ku vezi kuva kuti mazuva akwe oku tenda ha amana, cha yenda kwi nzuvo yakwe. ²⁴ Kuzwa aa mazuva, mwi hyavwe Elizabeta ava hi menzi ma hya. Avali zwisi ku vantu ka mwezi i hinda iyanza. Cha wamba, ²⁵ "Izi za vani pangili Simwine ha vani loli ni chishemo ku pangila kuti a zwise maswavisisa angu ha vusu bwa bantu." ²⁶ Mu Mwezi we yanza ni kamwina, I ñiloi Gaburiyele liba tumwa ku zwa kwa Ireza kwi tolopo mwa Galileya i sumpwa Nazareta, ²⁷ kwa kamwale yaba vikilizwe ku mukwame we zina lya Josefa. A vali ku wila ku luzuvo lwa Davida, kamwale izina lyakwe i vali nji Maria. ²⁸ Cheza kwali ni kuwamba, "Lumele, iwe yo shemuvitwe ahulu, Simwine wina nawe." ²⁹ Kono ava lyangene ahulu cha manzwi akwe, ava hupuli kuti iwola kuva mulumelisezo nzi uwu. ³⁰ Iñiloi chila wamba kwali, "Sanzi utiyi, Maria kakuli cho va wani chishemo ni Ireza." ³¹ Mi u vvene, mo pange mwana mwi vumo mi mo pepe muswisu. Mo sumpe izina lyakwe "Jesu." ³² Mwa ve mukando mi mwa sumpwe kuti Mwana wa Sikwiwulu. Simwine Ireza mwa muhe chipula chavu simwine chika zwilila ku vasikulwe vave sikulwe Davida. ³³ Mwa vuse inzubo ya Jakovo kuya kwile, mi kese kuve nima mani ku muvuso wakwe. ³⁴ Maria cha wamba kwi ñiloi, "Kai pangahale vule, kuvona kanini ku kopana ni mukwame?", ³⁵ Iñiloi chilye tava niku wamba kwali, Luhuho Lujolola ka lwize hako, mizihi za Sikwiwulu ka zize hako. Cwale iye uzo yo

jolola yenke yese apepwe mwa sumpwe Mwana wa Ireza.³⁶ Mi ubwene, mukwako Elizabeta naye aba pepi mwana o muswisu mu busupali. Uwu mwezi we yanza ni konke wali, uzo yabali kusumpwa kusa pepa.³⁷ Kakuli kakwina chese nichi sa woleki ni Ireza.³⁸ Maria chati "ubwene, ni muhikana wo mwanakazana wa Simwine." Kuve vulyo kwangu kakuya che ñusa lyako. Mi iñiloj chilya musiya.³⁹ Linu Maria ava vuki mwa awo mazuba, mi cha hwelela kuya kwi nkanda ye ziwulu, kwi tolopo mwa Judeya.⁴⁰ Ava yendi mwi nzuvo ya Žakariya mi chaka lumelisa Elizabeta.⁴¹ Cwale kuva pangahali kuti Elizabeta ha zuwa mulumelisezo wa Maria, mbumbu mwi vumo lyakwe ava shili, mi Elizabeta ave zulwa Luhuho lu Jolola.⁴² Cha koza inzwi lyakwe ni kuwamba kaku huwa "Iwe njo fwiyoletwe mukati kavanakazi, mi ni muselo we vumo lyako ufuyoletwe."⁴³ Mi chinzi hayi va pangahali kwangu kuti vanyina va Simwine wangu va swanela kwiza kwangu?⁴⁴ Mu vwene, mulumo we ntumeliso zako ha ziza ku matwi angu, mbumbu yo wina mwi vumo lyangu ava shili nche intabo.⁴⁵ Mi uzo u fwiyoletwe yaba zumini kuti ka kuve ni kwizuzilizwa kwezo zintu ziva wambwa kwali ku zwilila kwa Simwine.⁴⁶ Maria cha wamba, "Luhuho lwangu lu temba Simwine",⁴⁷ mi luhuho lwangu lusanga mwe Ireza mutusi wangu.⁴⁸ Chaba loli ha mazimo avolele hansi a muhikana wakwe wo mwanakazana. Cwale mu vone, ku zwila hahanu onse masika ka a nisumpe kuti ni fwiyoletwe.⁴⁹ Kakuli iye yo wina ziho chavani

pangili zintu zikando mi izina lyakwe li jolola.

⁵⁰ Chishemo chakwe chikalilile ku mahasi ni mahasi kwabo vamu tiya. ⁵¹ Chava tondezi zaho zakwe kache yanza: chaba hasani avo vavali kulikumuseza mihupulo ye nkulo zavo. ⁵² Chava soheli hansi yaana vavene simwine vechi kwame ha vuyendisi vwavo. mi chava nyamuni avo ba mazimo mavi. ⁵³ Chave zuzi avo va fwile inzala ni zintu zilotu, kono va humite avava tumini kule niva sena chintu. ⁵⁴ Chava hi intuso kwa Isiraele muhikana wakwe, kupangila ku hupula ku tondeza chishemo ⁵⁵ (mwava teli ku veshetu) kwa Aburahama niba mwi chilila kuya uko kusena mamanimani. ⁵⁶ Maria ave kali ni Elizabeta ka miezi yo tatwe mi cha volela kwi nzuvo yakwe. ⁵⁷ Hanu inako chi iva sikite ya Elizabeta kuti ahwizumuke muchiche mi ava pepi mwanaswisu. ⁵⁸ Va vambene naye niva kwakwe vava zuwi kuti Simwine ava mutondenzi chishemo chakwe chikando kwali mi vaya sangi naye. ⁵⁹ Hanu kuvezi kupangahala he zuva li hinda iyanza ni to tatwe vava kezi njeva muchite mupato muchiche. Ni vava musumpi "Zakariya," ku zwila izina li vesi. ⁶⁰ Kono va nyina chive tava ni kuwamba "Ne, mwa sumpwe Johani." ⁶¹ Chiva wamba kwali, "kakwina yenke mukati kava mwenu yo sumpwa keli zina."

⁶² Vava pangzi supo kuvesi kupangila kuti vesi ve zive muvavali kusakila kuti a hewe izina. ⁶³ Vesi chiba kumbila chiñolelo mi chiva ñola, "izina lyakwe nji Johani". Vonse vava komokwa. ⁶⁴ Haho vulyo kaholo kakwe kave yalulwa mi lulimi lwake luva lukululwa. Ava wambi niku lumba Ireza. ⁶⁵ Lyowa livezi havo

vavali kwi kala muma bali avo. Zonse izi zintu ziva twala monse mwi inkanda za ziwulu za Judeya. ⁶⁶ Mi vonse vava vazuwi vava ziviki mwi nkulo zavo, kuwamba, “cwale uzu muhwile mwave chi?” Kakuli iyanza lya Simwine livena naye. ⁶⁷ Vesi Zakariya ave zwile ni Luhuho lu Jolola mi cha polofita, kuwamba, ⁶⁸ “Simwine a lumbwe, Ireza wa Isiraele, kakuli avezi kwiza ku tusa mi ava kwanisi kuvozekezwa kwa bantu bakwe” ⁶⁹ Chava tuzimikili luziya lwo kuhaza mwi nzovo yo muhikana wakwe Davida, ⁷⁰ hava wambi cha kaholo zama polofita va jolola bakwe va vena mwi nako ya kale kale. ⁷¹ Mwa lete vu hazo vuzwilila ku zila zetu mi ni ku mayanza avo batu toyete. ⁷² Mwa pange vovuti ku totendeza chishemo chakwe ku veshetu mi ni ku hupula ku jolola kwe ntumelelano yakwe, ⁷³ ku lisumina kwava wambi kwa Aburahama ishe etu. ⁷⁴ Ava sepisi kutuha kakuli tuba zwiswa muma yanxa e zila zetu, katu mutendele niku sena lyowa, ⁷⁵ muku jolola ni muku shiama ha vusu bwake onse mazuva etu. ⁷⁶ Eni, nawe, mwana, mo sumpwe mupolofita wa Isiwulu, kakuti moye ha vusu bwe chifateho cha Simwine kuli tukisa inzila zakwe, ku lukisa bantu cha kukeza kwakwe, ⁷⁷ kwiza kuha inzivo yo kuhazwa ku vantu vakwe kaku swalelwia kwa zivi zavo. ⁷⁸ Ichi kachi pangahale bakeñisa chishemo cha Ireza wetu, bakeñisa ke zuva lizwa kule lye se lize kuku tutusa. ⁷⁹ Ku venya havo ve kele mwi fifi navo vena mu munzunde we fu. Mwa pange vovuti kutondeza matende etu mwi nzila ye nkozo. ⁸⁰ Hanu mwana ava kuli niku kola mu luhuho, mi avena mumu zuka heisi izuva hali

vonekisa kwa Isiraele.

Inkauhanyo 2

¹ Lyahanu mwa ana mazuva, ni kweza za Ceaser Augusto na tuma sikhata ku laera kuti kuve ni cipalo ca ku vala vantu vonse mwi nkanda. ² Ichi chivali chipalo cha hentanzi chiva pangahali kwa Quirinius havali muyendisi we nkanda ya Siriya. ³ Lyahanu zimwi ni zumwi naya ku toropo yakwe ku ku ka ñolisa ku chipalo. ⁴ Josefa naye na yenda kuzwa kwa Galileya, kuzwa ku toropo ya Nazareta. kuya kwa Judeya, kwi totopo ya Davita i va ku sumpwa Betelehema, mukunti avali ku zwilila ku luzuvo lwa Davita. ⁵ Na enda ko kuka liñolisa hamwina ni Mariya iye yaava veeleze avali hindite. ⁶ Linu ni yeza inako, havava ku sina koko, niya ba inako ya yakwe ya kuletwala kwa mucice. ⁷ Na leta mwana shwisu, we ntazi, cha mu vungila mu majira male, linu na mulazika muchililo che ñombe, mukuti kahena ku vena chivaka cha masikilo. ⁸ Kuvena valisi vamitapi vavena mweco chilalo mu mumawa, vava ku lalila mitapi yavo masiku. ⁹ Iñeloi lyu Simwine ni lyalivonahaza ku vali, ni kwava ni nkanya ya Simwine iva niya pazima kuva zimbuluka, imi vava tite tota. ¹⁰ Linu iñeloi nilya va cho kuti, musiye ku tiya, mukuti twa mi letela liinzwi i ilotu, lyete lilete ku sanga ku kando ku vantu vonse. ¹¹ Sunu muhazi ava letwa kwenu mwi toropo ya Davida! Nji Keresite Simwine. ¹² Ichi nji chisupo chete nichi hewe kwenu, mu mu wane muchiche yo

zingeletwe muma jira u lazikite muchililo ce ñombe.¹³ Hahaha ni iñeloi ni lina ko kuvena vuungi bwe mpi izwa kwiwulu ivali ku lumbeka Ireza, ni icho,¹⁴ “Inkanya kwa Ireza mulena wa mawulu, mi kuve ni nkozo hansi mukati ka vantu ya tavela.”¹⁵ Nikweza hakuti mañeloi ha a yenda kuzwa ku vali kuya kwi wulu, valisi ni vali ambila, tu yende kwa Betelehema, kuka vona ichi chintu chiva chitahali, icho chava twi zivisi Simwine.¹⁶ Niva hwelela kwateni ni vaka wana Mariya ni Josefa, ni ku vona lukeke lu lele muchililo.¹⁷ Haba mana kumu vona, ni ve zibahaza chi vava wambilwe ku likana nozu muhwile.¹⁸ Vonse vava izuwi ni ba makala ku chiva wambitwe kuzwa ku balisi.¹⁹ Kono Maliya na zwila havusu ku zeza zintu zonse za va zuwi, ku zi vika mu nkulo yakwe.²⁰ Balisi niva vola, ni va chenchelela ni ku lumba Ireza cha zintu zonse zi vava zuwi ni ku vona, uvu mu ku va wambilwa ku vali.²¹ Hakuba kuma mani-mani e zuva li hindia iyanza ni otatwe, ha citwa mupato, na vikwa izina lwa Jesu, izina lyava hewa ku mañeloi naseni ku vumbwa mwi vumo.²² Impalo ya mazuva ava sakahere ku kulijoloza kwavo ha i hita, kakuya cha mulao wa Mushe, Josefa ni Maliya ni va muleta kwi tempere mwa Jerusalema ku muleta havusu vwakwe kwa Simwine.²³ Muku ñolelwe mu mulawo wa Simwine, “umwi ne umwi mwana shisu wi yalula lupepo mwa vikwe kumbali kwa Simwine”.²⁴ Linu chivahq chitavelo chavo kakuya mukuva telwa mu mulao wa Simwine, “inkuva zovele kamba imkwilimba inini zo vele”²⁵ Muvone, kuvena mukwame mwa Jerusalema izina lakwe avali nji Simioni imi uzu mukwame

ava shiyeme ni ku li neela. Ava lolelele muhazi wa Isiraere, imi luhuho lu jolola luvena hali. ²⁶ Iva unguwilwe kwali cha luhuho lujolola kuti kete na vone lufu naseni ku vona Keresite wa Simwine. ²⁷ Che nkelelo ya luhuho, Simiyoni neza mwi tempele. Bazazi hava leta lukeke Jesu, ku mu chita cha kuya ka sico cha mulao, ²⁸ na mu hinda mu mavoko akwe ni ku lumbeka Ireza mi na cho, ²⁹ Hanu u siye muhikana ko a yende mu nkozo, Simwine, chakuya cha liinzwi lyako. ³⁰ Mukuti meno angu ava voni impulsu yako, ³¹ yo va bakanyi mwi muvusu vwa vantu vonse: ³² Mumuni we nsinulo kuva sa zumini ni nkanya ku vantu vako Isiraere.” ³³ Vesi wa muhwile ni vanyina vava makele ka zintu ziva li ku wambiwa ku amana naye. ³⁴ Simiyoni cha va fuyola na cho kwa Mariya inyina wakwe, “Vone, uzu muhwile ketelwe kuwa ni ku vuaka kwa vantu vangi mwa Isiraere imi cha chisupo chi kanitwe- ³⁵ mi ilumo mu li hweze mu luhuho lwako-mukuti muzezelio we nkulo zingi ku letwe he nkanza. ³⁶ Muporofita wa mwanakazi ava ku sumpwa Anna kwavena. Avali mwana wa Fanuwelu yozwa ku mushovo wa Asha. Ava supele luli. ³⁷ Ava hali ni mwihyabwe ka zilimo zi hinda iyanza ni zovele. imi avali mufwilwa cha zilimo zina makumi a hinda iyaza ni makumi o tatwe ni zone. Kana ava ku siya itempere kono avali ku tendela cha kulinyima zilyo ni ntapelo, masiku ni kamwi. ³⁸ Cho wo muzuzu, cheza kuvali ni kutanga kuha vuitumero kwa Ireza mi na wamba ka za muhwile ku zumwi ni zumwi yava lindile ku hazwa kwa Jerusalema. ³⁹ Linu

hava mana zonse zivavalu lukela ku chita ka kuya ka mulao wa Simwine, niva vola kwa Galileya, kwi toropo yavo ya Nazareta. ⁴⁰ Muhwile na kula ni kuva yo kolete, na ekeza ku vutali, ni chishemo cha Ireza chivena hakwe. ⁴¹ Vazazi vakwe vava kuyendanga chilimo ni chilimo kwa Jerusalema ku mukiti we mpaseka. ⁴² Ha va ni zilimo zine ikumi ni zovele, hape niva yenda kuya ke nako ya chizo ku mukiti. ⁴³ Have kala mazuva avalwa ezwile a mukiti, niva tanga ku voola ku muzi. Imi mushisu nashala mumasule mwa Jerusalema mi vazazi vakwe kena vave zivi. ⁴⁴ Chiva zeza kuti wina mukati ka chikwata ca vamwi vava vali kuyenda navo, imi niva yenda lwendo lwe zuva lyonke. Linu ni va tanga ku mu lola mukati ka vakwavo ni bamwakwe. ⁴⁵ Hava mu vula, niva vola kwa Jerusalema ni ku tanga kumu lola kwateni. ⁴⁶ Nikwahi ta mazuva otatwe, chi va muwana mwi tempere, ne kele mukati ka muruti, nava tekete ni kuva vuza impuzo. ⁴⁷ Vonse vava zuwi ku amana naye ni va makala ha ku zuwisia kwakwe ni nkalabo za kwe. ⁴⁸ Havu muvona, ni va makala. Vanyina ni vawamba kwali, "Mwanangu, cinzi hawatu cita vuti? Teke, vesu neme tuva ku ku saka saka." ⁴⁹ Nati kuvali, "Cinzi hamu kwete kuni saka? kana muvezivi kuti ni lukela kuva munzuvo ivandanda?" ⁵⁰ Kono kena vava zuwisisi cha ya talusi chawo manzwi. ⁵¹ Imi chayenda kuvola kumunzi navo kwa Nazareta ni kuli voza hansi ku vali. Banyina ni va ungula izi zintu zonse munkulo yavo. ⁵² Linu Jesu na zwila havusu ku kula cha vutali ni ku wera ku chiyemo, ni wera ku chishemo ni Ireza ni vantu.

Inkauhanyo 3

¹ Muchilimo che ikumi ni iyanza cho mubuso wa Tiberiasi Sisare- chikwina bulyo Pontius Pilato abali mubusi wa Judeya, Heroda ibali muyendisi wa Galileya, mwanchakwe Filipe abali kuyendisa chikiliti cha Ituria ni Trakoniysi, mi Lisaniasi abali kuyendisa chikiliti cha Abilene, ² mwi nako ya vuvusi vwa muprisita mukulwana yo hanzi Ananiasi ni Kaishala-inzwi lye Ireeza ni lyeza kwa Johani mwana Zakaria, mwi ikanda. ³ Aba yendi mu zikiliti zonse zi zimbulukite Jorodani, ku kutaza i nkolobezo ya ku baka ya kuwondela zibi. ⁴ Sina mukuñolelwwe mwi mvuka ya manzwi a Isaya mupolofita, "Inzwi lya yenke lisumpa mwi ikaanda, 'Mu vakanye i nzila ya Simwine, mu wolole inzila zakwe. ⁵ Mikokolombwa yonse mu izuzwe, mi ilundu ni chi ulu mu zi bozekezwе hansi, ni inzila zi nyonokete muzi wololwe, ni zi baka zisa shiyeme muzi zakwe mu migwagwa, ⁶ mi inyama zonse muzi bone kuhaza kwe Ireeza." ⁷ Linu Johani na wamba ku vantu vangi vavali kwiza kuku kolobezwa kwali, "Inwe muvaana va zihili! Njeni yava mi mamelisi kutiya ku vukali vukeyzite? ⁸ Linu he, muvike zilyantu ziswanele ku vaaka, mi kanji muti mukati kenu, 'Twina Abrahama che sheetu,' ni miwambile kuti Ireeza uwola ku busa baana ba Abrahama mwa a mavwe. ⁹ Nanga hanu ibbeule li bakanyezwe muhiisi wa masamu. Mu kuti i samu lyonse lisahi zilyantu zi lotu mulitemenwe hansi ni ku sohelwa mu mulilo." ¹⁰ vungi vungi vwa vantu ni va tanga kumubuza, ni vacho,

“Linu aha tuchita vule?” ¹¹ Chetaava nikuti kuvali, “Chikuti muntu wina zizwato zo beeble, ali kauhanyeze ni ya sena, nozuna wina zilyo naye achite cho kuswana.” ¹² Va kunganyi ba mali naabo niveza kuku kolobezwa, mi ni kuchokwali, “Muruti, chinzi chitu lukela kuchita?” ¹³ Na wamba kwavo, “kanji mukunganyi mali mangii kuhitiliza amwa laelwa ku kunganya.” ¹⁴ Vamwi masole navo chiva muvuza, ni va cho, “Mi linu iswe vule? Tu swanela ku chitanzi?” Na wamba kubali, “kanji muhindi mali kuyense muntu cha kuhambiliza, imi kanji munyansi muntu cha mafosisa. mulikolwisise kache ntuwelo zenu.” ¹⁵ Linu vantu hanu hachivava lindile che ntakazo kwiza kwa Kiriste, zumwi no zumwi avali komokelwe mwi nkulo zavo ku amana ni Johani mukuti pona chova njeye Kireste. ¹⁶ Johani ne taava cha kuwamba kuvali vonse, “Ka changu, Ni mikolobeza ni menzi, kono zumwi ukezite yokolete tota hita Ime, mi Ime kani swaneli ni ku sumununa mihala ye nsangu zakwe. Mwa mi kolobeze cha Luhuho lu Jolola ni cha mulilo.” ¹⁷ Chi damiso cha kwe cha haluvuwa cina mwi yanza lyakwe ku joloza luli lu vuwa lwa kwe ni ku kunganya mahila mu chishete cha kwe. Kono mwa hise buhundu ni mulilo usa zimwa.” ¹⁸ Ni manzwi mangi a mwi e nsusuwezo hape, Johani na kutaza ivañeli indotu kuvantu. ¹⁹ Mi Heroda mubusi ha nyanswa cha kusesa mwihiyavwe wa mwa nce, Herodiasi, mi ni cha zonse zivi zintu Heroda za vapangi, ²⁰ ava weli izi kumi landu yakwe: ne yalila Johani mwi ntolongo. ²¹ Linu nikwa va kuti, vantu vonse chivavalikukolovezwe, Jesu

naye ava kolovezwe. mi haho havali ku lapela, mawulu niye yaluka, ²² Mi Luhuho Lujolola mu chi vumbantu cha vuntu ni lweza cha ku shulumuka hali ubu inkuba, mi inzwi nilya zwa mwi ulu, "U mwanangu wa muswisu, uni saka, Ni kondetwa ka chako." ²³ Jesu hatanga ni luko lyakwe, avali kulichunza ku zi limo za makumi otatwe. Ivali mwana (sina muinuhelelwe) wa Josefa, mwana wa Heli, ²⁴ mwana wa Matihati, mwana wa Levi, mwana wa Meluchi, mwana wa Janai, mwana wa Josefa. ²⁵ Josefa ivali mwana wa Matatiasi, mwana wa Amosi, mwana wa Nahum, mwana wa Esili, mwana wa Nagayi, ²⁶ mwana wa Mati, mwana wa Matatiasi, mwana wa Seimini, mwana wa Josechi, mwana wa Joda. ²⁷ Joda ivali mwana wa Joanani, mwana wa Rhesa, mwana wa Zerubabeli, mwana wa Salietele, mwana wa Neri, ²⁸ mwana wa Meluchi, mwana wa Adi, mwana wa Kosamu, mwana wa Elumadamu, mwana wa Eri, ²⁹ mwana wa Joshuwa, mwana wa Elieze, mwana wa Jorimu, mwana wa Matihati, mwana wa Levi. ³⁰ Levi ivali mwana wa Simioni, mwana wa Juda, mwana wa Josefa, mwana wa Jonamu, mwana wa Eliakimu, ³¹ mwana wa Melea, mwana wa Mena, mwana wa Mattata, mwana wa Natani, mwana wa Dafita, ³² mwana wa Jese, mwana wa Obedi, mwana wa Bowazi, mwana wa Salumoni, mwana wa Nahashoni. ³³ Nahashoni ivali mwana wa Aminadabu, mwana wa Adimini, mwana wa Arini, mwana wa Hezironi, mwana wa Perezi, mwana wa Juda, ³⁴ mwana wa Jakobo, mwana wa Isaka, mwana wa Aburahama, mwana wa Tera, mwana wa Nahori,

³⁵ mwana wa Serugi, mwana wa Rewu, mwana wa Pelegi, mwana wa Eberi, mwana wa Shelahi. ³⁶ Shelahi ivali mwana wa Kainani, mwana wa afakisadi, mwana wa shemu, mwana wa Nowa, mwana wa Lameki, ³⁷ mwana wa Metusela, mwana wa Enoki, mwana wa Jaredi, mwana wa Mahalalelu, mwana wa Kainani, ³⁸ mwana wa Enosi, mwana wa Sethi, mwana wa Adama, mwana we Ireeza.

Inkauhanyo 4

¹ Linu Jesu, chokwi zula Luhuho Lujolola, hakazwa kulwizi lwa Jodani, mi ava yendiswe Luhuho mwi halaupa. ² havena mazuva ena makumi one nalikiwa kwa javulusi. Kakwina cha va lile mwao mazuva, mi kuma manisilizo eyo inako chava fwile inzala. ³ Javulusi cha wamba kwali, “Haiva u Mwana we Ireza, ulaele ilibwe ive chinkwa.” ⁴ Jesu cha mwitava, “Kuñoletwe, Muntu kahali vulyo ha chinkwa.” ⁵ Linu javulusi cha mutwala ha chivaka chile, ni ku mutondeza mivuso yonse ye inkanda hohwaho vulyo. ⁶ Javulusi cha wamba kwali, “Ka ni kuhe vuyendisi bwe inkanda ni vulotu vonse, kakuti zivahewa kwangu, mi ni wola kuziha yense unisaka. ⁷ haiva chiwani kuvamela ni kuni kunkwila muive yako.” ⁸ Jesu che tava cha muti, Kuñoletwe, mo kunkwile Simwine Ireza, mi hape mo mutendele yenke.” ⁹ Linu javulusi cheza kutwala Jesu mwa Jerusalema niku muvika ha chivaka chichilelele cha muzako we tempele, mi chati kwali, “Heiva u Mwana we Ireza, lisohelé hansi kuzwa hanu. ¹⁰ “Kakuti

ku ñoletwe, mwa laele ma ñiloi akwe, a amana niwe, aku vukeleye, ¹¹ mi hape, 'Ka akunyemune muma yanza ao, kuti kenzu u chunchuli itende lyako hebwe.'" ¹² Kuku mwitava, Jesu chati, "Ku wambitwe, 'Kenzu viki Simwine Ireza wako hakulikwa.'" ¹³ Cwale javulusi ha mana kulika Jesu, cheza ku musiya ni kuyenda haisi imwi inako. ¹⁴ Linu Jesu havola mwa Galilea muziho zo Luhuho, indava zi amana naye chize zulankana ku zimbuluka chikiliti chonse. ¹⁵ Mi chatanga ku luta mu ma sinagoge avo mi vonse chi va mutemba. ¹⁶ Cha keza mwa Nazareta, mwi tolopo mwa kulili, mi sina ha i vali chizo chakwe, cheza mu ma sinagoge i va li zuva lya la Mugivelo, sina ha i vali chizo, cha zima ni ku vala cha ku huweleza. ¹⁷ Imbuka ya mupolofita Isaya iva hewa kwali, che yalula imbuka ni kuwana chi vaka hai va ñoletwe, ¹⁸ Luhuho lwa Simwene lwina hangu, kakuti a vani singi ku wamba makande malotu ku va shevete. A va ni tumi ku nkonkelza intukuluho ku va suminwe, ku lukulula va lyatililwe, mi ni ku vo zekeza ku vona ku va sa voni, ¹⁹ ni ku konkeleza chi limo cha Simwine che nshemuvo." ²⁰ Che yala imbuka, ni ku i voza ku ya vali muvavaleli ne kala hansi. Menso a vonse va vena mu ma sinagoge a va lolete vulyo hali. ²¹ Chatanga ku wamba ku vali, "Sunu i intimana chi ye zuzilikizwa ni mu zuwile." ²² Vonse mwateni chi va va paka ku zavalu ku wamba mi chiva komokiswa cha manzwi e zwile chishemo avali ku zwa mukaholo kakwe. Va vali ku wamba, "Uzu mwana Josefa wa muswisu, nandi kanjeye?" ²³ Cha wamba ku vali, "Cheniti ka

muwambe iyi inguli kwangu, 'Iñanga, lihoze u
 mwine. Zonse zitu va zuwi zo va pang'i mwa
 Kapenaumi, pange zi swana ni mu munzi we
 tolopo yako."²⁴ Kono cha wamba, "Ni mi wa
 mbila vu niti kakwina mupolofita yo tambulwa
 mwi tolopo munzi we tolopo yakwe. ²⁵ Kono
 mu vuniti ni mi wambila ku vena vafwililwe
 vangi mwa Isilaele mwinako ya Eliya, i wulu
 hali ve yalite zilimo zotatwe ni myezi i ma na
 iyanza ni chonke, chi kweza inanga ikando mu
 chi vaka chonse. ²⁶ kono Eliya kena ava tumwa
 nanga ku umwina wavo, konji kwa Zarefasi mwa
 Sidoni, ku yo fwililwe ya vali kwi kala mwateni.
²⁷ Kuvali kwina ve mbingwa vangi mwa Isilaele
 mwi nako ya Elisha mupolofita, kono ka kwina
 kuvali ya va hozwa kwande ya Namani mwina
 Siriya." ²⁸ Vonse vantu va vena mu ma sinagogue
 chi ve zula kuvenga hava zuwa izi zintu. ²⁹ Chiva
 zimana, ni ku mu hambiliza kuzwa mwi tolopo.
 Chiva muhitisa ku mu vika ku impela ya chiwulu
 hava za kitwe itolopo yavo, kuti va musohele he
 impela ya chiwulu. ³⁰ Kono cha va hita hakati
 kavo mi chaya ku chimwi chi vaka. ³¹ Linu cha
 na sezumukela mwa Kapenaumi, mwi tolopo ya
 Galileya, mi ava tangi kuva luta ivali la Mugivelo.
³² Va va komokiswa mulutilo wakwe, kakuti ava
 wambi ni vuyendisi. ³³ Hanu mu masinagoge
 ku vena mukwame ya vena i dimona-luhuho
 lusajololi, mi chahuweleza ahulu cha linzwi.
³⁴ "Mawe! tuswanelu kupanganzi nawe, Jesu
 wa Nazareta? Wakeza ku ku tusinyasinya? Ni
 kwizi kuti njiweni- Yenke yo Jolola wa Ireza."
³⁵ Jesu cha kalimela i dimona, chikuti, "Kenzu

wambi zwe mukati kakwe!" Cwale aho i dimona li va soheli mukwame hansi mukati kavo, chilyazwa mukati kakwe, mi kena liva muholofazi ni hakuva vulyo. ³⁶ Vantu vonse va va komokwa ahulu, chi va zwila havusu ku wamba zateni zumwi ku zumwi. Chivati, "Kanti manzwi amushovo nzi aa? U laela luhuho lusajololi che nkamaiso ni ziho mi zi zwa." ³⁷ Linu makande aa amana naye chi atanga kwi zivankana zivaka ku zimbuluka chikiliti. ³⁸ Linu Jesu chazwa mu ma sinagogue ni kwinjila munzuvo ya Simoni. Hanu makwenyani va Simoni va chanakazi va vakatezwe vutuku bwa ku hisa muvili (isinza), mi chiva mu kumbila cha kuli kombeleza kachakwe. ³⁹ Linu chazima hali ni ku kalimela isinza, mi nilya musiya. Haho vulyo cha zimana ni kutanga ku vatendela. ⁴⁰ Izuva ha limina, vantu chivaleta vonse va vali kulwala matuku avali ku chinchana chinchana kwa Jesu. Chavika mayanza akwe havali vonse ni kuva hoza. ⁴¹ Madimona nao chiazwा muvantu vangi, ni a lila kuhuwa mi nati, "Njewe Mwana we Ireza!" Jesu cha kalimela madimona, mi kena ava azuminini ku wamba, kakuti a vezi cuti ivali nji Kirisite. ⁴² Izuva haliza ku zwa, chazwa ni kuya ku chivaka chili patite. Chisi cha vantu chi vali kumu lola chi cheza ku chi vaka kwavena. Chi va lika ku mukanisa cuti kanzi azwi havali. ⁴³ Kono chati kuvali, ni swanelu ku wamba makande malotu omu muvuso we Ireza ku matolopo mangi, kakuti njivaka hani ni vaka tumwa kunu. ⁴⁴ Linu cha zwila havusu ku kutaza mu ma sinagogue mane konse kwa Judeya.

Inkauhanyo 5

¹ Linu chikwa chitahala, Mukuti vantu vava kungeene kuzimbuluka Jesu ni kutekeleza linzwi lye Ireza, mi avali kuzimene he iyambezi lya Geneserate. ² Chavona mato ovele ni avakwitiwilwe he rizo lye iyambezi. bayambi civava kuzwile mwa teni mi vava kwete kushanza tunyandi twavo. ³ Jesu chechira muvumwi bwato, vuvali bwa Simone, chamucho kuti avusikule chivakazana kuzwa ha hamutunda. Chekala hansi ni ku luta vantu nena mubwato. ⁴ Hamana kuwamba, cha wamba kwa Simone, “Twale bwato mumenzi male mi musohele tunyandi muchese.” ⁵ Simone chetaba ni kucho “Simwine twatenda masiku onse, kakwina chitwa chesa, kono cha linzwi lyako, munisohele tunyandi.” ⁶ Hava chita bulyo, chiva kunganya impalo ingi ye nswi, mane tunyandi twavo tuva kuhaloka. ⁷ chibawambila ba mwavo mubwato bumwi kuti beze zeba vava tuse. Chiveza ni kwizuza mato onse ovele, linu niva tanga kumina. ⁸ Kono Simone Pitorosi, havona vulyo, cha wa cha mazwi a Jesu chati, “Zwe kwangu kakuti ni muntu ni muvi, Simwine.” ⁹ Kakuti avakomoketwe, mane nivonse vavali kwina naye, haku cheswa kwe nswi zivava hindi. ¹⁰ Aha kuva kwina Jakovo ni Johani, vavali vaanaswisu va Zevedia vavali kusevelisana ni Simone. Mi Jesu chati kwa Simone “Kanji utiyi, kakuti kuzwa hanu mo mochese vantu.” ¹¹ Haba leta mato avo hansi, civa siya zintu zonse niku mwi chilila. ¹² Hakuva kuti avali kwina imwi toropo, mukwame yabezwile vutuku bwe mbingwa mwavena. Havona Jesu, cha wa cha chifateho ni ku mukumbila, na-

cho, "Simwine, haiva usaka uwola kuni joloza." ¹³ mi Jesu cha wolola iyanza lyakwe nikumu kwata, nawamba, "Nisaka jolole." mi haho bulyo imbingwa yakwe chiya zwa kwali. ¹⁴ Cha mulaela kuti sanzi awambili muntu, kono cha mucho kuti, "Liyendeze, mi ukalivonahaze kuba purisita mi ukatambike chitabelo cha ku jolozwa kwako, kuya ke taelo ya Mushe, ive vushupi kubali." ¹⁵ Kono ikande liamana naye chi lya yenda iñuwa, mi vungi bwa vantu chiva keza hamwina kwiza kumuzuwa na luta, mane nikuhozwa matuku abo. ¹⁶ Kono inako ni inako cha zwa nikuya muzivaka zili mumatongo nikuka lapela. ¹⁷ Chikwa sika limwi zuva mwawo mazuva lyava kwete kuluta, mi kuvali kwina Mafarisi ni valuti va mulao vavali kwi kele mwateni kuzwila muminzi mingi ichinchana muzikiliti za Galileya ni Judeya, mane ni mwi tolopo ya Jerusalema. Ziho za Simwine zivali kwina naye za kuhoza. ¹⁸ Lyahanu vamwi vakwame chivakeza, vavali kuhindite muntu yo lwala vutuku bwaku zuminina ha vulo, vavali kusaka mahitilo a kumwinjilika mukati ni kuka mulalika havusu bwa Jesu. ¹⁹ Kana vavali kuwola kuwana mahitilo o kumwinjilika mukati chevaka lya vantu vangi, linu chiva ya hewulu lya chituwa ni ku sezumwina mukwame hateni, havulo bwakwe, mukati ka vantu, hene havusu bwa Jesu. ²⁰ Chakuvona kuzumina kwavo, Jesu chati, "mukwame, zivi zako chiza swalelwa we." ²¹ Va ñoli ni ma Farisi chivatanga kuli vuza ichi, nivati, "Njeni uzu yo wamba cha kunyansiliza? Njeni yowola kuswalela vuvi konji

Ireza yeyena?" ²² Kono Jesu, chalemuha zivavalii kuhupula, chetava nikuwamba kuvali, "Chinzi hamukwete kuli vuza vulyo mwinkulo zenu, ²³ Njechihi chihuva kukuwamba, 'Zibi zako chiza swalelwaa,' nikuta kuti 'zimane uyende?' ²⁴ Kono kuti mwizive kuti Mwana Muntu wina inka-maiso zakuswalela zivi hansi, Ni wamba kwako, zimane, 'Hinde vulo bwako mi uyende kwinzuvo yako.'" ²⁵ Haho vulyo cha zimana havusu bwavo ni kunyemuna vulo hava lele. Chavola kwinzuvo yakwe, nakavu kuchenchelela Ireza. ²⁶ Vonse vavakomoketwe niku chenchelela Ireza. Vave zwile kutiya, ni vati "Twavona zintu zihitilize sunu." ²⁷ Hakumana kupangahala izi zintu, Jesu cha zwa mwateni umo mi avavoni Mutelisi we zina lya Levi nekele mwi tente lya kutambwila mitelo. Chamuta kuti, "Ni chilile." ²⁸ Linu Levi cha zimana ni kumwi chilila, kusiya zintu zonse kuma sole. ²⁹ Linu Levi cha ha Jesu zilyo zingi munzuvo yakwe. Muvali kwina vatelisi vangi mwateni ni vantu vamwi vavali shamine he ntafule mi niva kwete kulya navo. ³⁰ Kono Vafarisi ni va ñoli vavo vavakwete kuvilela kuvalutwana vakwe, "chivati, Chinzi hamulya ni kunywa niva telisi niva vantu vachita vuvi?" ³¹ Jesu cha vetava, "Vantu vasa lwali kavasaki musiliki, konji balwala nji musaka. ³² Kena nivakezili kusumpa vantu vashiyeme kuku vaka, kono kusumpa vachita zivi ku ku vaka. ³³ Chivawamba kwali, "inako ni nako, valutwana va Johani valinyimanga zilyo niku lapela, ni ba lutwana vava Falisi vachita vulyo navo, kono va lutwana vako valya niku nywa."

³⁴ Jesu chawamba kuvali, “Kana kwina yo wola kuwambila vena hamukiti wa musesi kuti vali nyime zilyo musesi nasina navo?” ³⁵ Kono mazuva akeza hete nazwiswe kuvali musesi, mi aho kavali nyime zilyo.” ³⁶ Linu Jesu cha wamba che huko kuvali. “Kakwina muntu yohalula isila hachizwato chihya niku lukila hesila ikulukulu. Mi hachita vulyo, mwahalule chizwato chihya, mi kasila kazwa ha chizwato chihya kete kaswanele ha chizwato chikulukulu. ³⁷ Kakwina yo vika i waine ihya muzivikiro ze waine ze dalo chikulukulu. Mi hachita vulyo i wine ihya muiñatule madalo, Mi iwaine muitike. Mi zivikilo ze wine ze dalo muiñatuke. ³⁸ Kono i waine ihya iswanela kubikwa muzibikilo zedalo ziteketekete. ³⁹ Mi kakwina yo chita kuti hamana kunywa iwaine yakale yosaka ihya, kakuti ucho kuti, “Yakale ina butuka.”

Inkauhanyo 6

¹ chikwachitahala kuti ivali lwe Nsabata, mi Jesu avali kuhita muluwa lwa buheke, mi balutiwa vakwe vavali kwa vutola mitwi ya vuheke ni kulya vuheke. ² Mi vamwi vava Falisi chivawamba kuti. “Chinzi ho chita chisa swaneli kuchitwa luzuva lwe nsavata?” ³ Cha kumwitava, Jesu chetava kuti, “kena muvavalii chava chiti Davida ha va fwile inzala, iye ni vakwame vavena navo? ⁴ avayendi mwi nzuvo ye Ireza, avahindi inkonko ivavikitwe muchivaka che Ireza, ni kulya imwi mwateni, nikuhinda imwi chikuha kwateni mane nivavalii kwina naye kuti valye kwateni, nihakuva vulyo zivali kuswanelwa kuliwa va Purisita ka mulao”,

⁵ Chata kuti mwana muntu simwine mane ni wale Nsavata. ⁶ chikwa chitahala kuti lwensavata lumwi cheza mu ma Sinagoge nikuka luta vantu mwateni, Mukwame mwavali kwina mwateni yaval iyanza lyakwe lyachilyo livanyonyovete. ⁷ Va ñoli niva Falisi vavali kumulolete chentokomelo kuvona kapa mwa-hoze muntu lwensavata, kuchitila kuti vawane vushupi bwakumu sumina indava. ⁸ Avezivi zivavali kuhupula, mi chata mukwame yavema iyanza linyonyovele, "Zimane wize aha vaku-vone vantu vonse," Mi mukwame cha zimana haho. ⁹ Jesu cha wamba, "nimivuza, kana kuzumininwe kuchita vulotu kapa siya zintu lwe Nsavata? Ku chita vuhalo kapa kuvusiya. ¹⁰ Linu chava lola vonse niku wamba kuyo lwala, "Wolole iyanza lyako" chachita vulyo mi iyanza lyakwe chilya va hande. ¹¹ Kono vavezwile kuvenge mane chivatanga kuli wambila mwete vachitile kaha Jesu. ¹² Chikwachitahala kuti mwao mazuva cha yenda kuma lundu nikuka lapela. cha zwila havusu niku lapepa masiku onse kwe Ireza. Haiva ¹³ musihali, cha sumpa valutiwa vakwe, nikuketa vena makumi nivi vele, vava sumpi va Apostola. ¹⁴ Mazina ava Apositola ivali nji Simon (wava sumpi Pitorosi), ni mwance, Andulu, Jakovo ni Johani, Filipi, Bartholome, ¹⁵ Mateu, Tomasi, Jakovo mwana wa Alufeya, Simone yavali kusupwa Zealote, ¹⁶ Judas mwana Jacobo, Ni Judasi Isikariyote, yava vi muveteki. ¹⁷ Linu Jesu chakavola navo kuzwa he lundu navo, cheza kuzimana ha pateme ni chikwata cha valuti vakwe ni vantu vangi

vavali kuzwila kwa Judeya, ni Jerusalema ni Tire ni Sidoni. ¹⁸ Vavakezi kwiza kuteka kwali ni kwiza kuhozwa matuku avo onse. Vantu vavali kukatazwa luhuho luvi vava hozwa navo. ¹⁹ Vantu vonse vavena muchisi vava kulika kumu kwata kakuti ziho zakahoza zivali kuzwa kwali, mi avava hozi vonse. ²⁰ Chalola kuva lutiwa vakwe, nikuti, mwina imbuyoti inwe musena chenu, kakuti chenu muvuso wa kwi wilu we Ireza. ²¹ Imbuyoti njiyenu mufwa inzala hanu, kakuti kamwi kutiswe. mufuyaaultwe inwe mulilā hanu kakuti kamu seke. ²² mwina imbuyoti vantu hava mi toya, havasamivali ni kumi tukola, chevaka lya mwana a muntu. ²³ Mutabe mwelina izuva mi mulotoke che ntavo. Kakuti kamuve ni mupuzo mukando mwi wulu. Kakuti vakukwavo muvava chitili va Polofita vamwi mwinzila iswana. ²⁴ Kono woo kwenu mufumite, kakuti chiva tambuli inkavelo yenu. ²⁵ Woo kwenu mwi kusi hanu kakuti kamu fwenzala mazuva akeza. Woo kwenu museka hanu, kakuti kamulile ni kuswava kuvusu. ²⁶ woo kwenu vantu hava mitemba, kakuti muvava chitili kuva Polofita va mapa. ²⁷ Kono niwamba kwenu mutekeleze, musake zila zenu mane muchite hande vami toyete. ²⁸ mufuyole vami kuta mi mufuyole vaminyandisa. ²⁹ Yokuwopa kulimi tama, mumu he ni limwi a wope kwateni. Haiva zumwi nahinda chi Jansi chako, muhe ni vulukwe. ³⁰ He kuyonse vakumbila. haiva zumwi nahinda chintu kwako, Zanzi umuwambili kuti achivize. ³¹ Mosakila kuti vantu vaku chitile, upange vulyo kuvantu. ³² Haiva usaka vulyo vakusaka, cho wana mwateni iwe chinzi. Ni vaezalivi vasaka vava ³³ saka. Haiva uchita

vulotu kuvaku chita hande, cho volelwa chi? esi ni va ezalivi vachita ziswana,³⁴ linu ho kalima vulyo vana vowizi kuti vawola kuku vozekeza, chovolelwa chi, niva eza livi vakolotisa va eza livi kuti vavolelwe zi swana.³⁵ Kono usake zila zako mi uvachite hande. Kolotise nosalindili kutambula chimwi mi mupuzo wako kauve mi kamuve mu vaana va Simwine mukandomukando kakuti iye ushiyeme kuvali tumuli niku vantu vavi.³⁶ Muve ni chisemo kakuti ishenu wina chisemo.³⁷ Sanzi u atuli, mi nawe kete u atulwe. Sanzi unyazi mi nawe kete unyaswe. Swalele, mi nawe ko swalelwwe.³⁸ Uhe nawe ko hewe. cha vungi luti, vukakatele, zinyungitwe hamwina, niku hasanywa, kasi tikile muchivikilo chako. kakuti vulemi votendesa, muvuseveliswe kwako.³⁹ linu chaba wambila linu ihuko. "kana muntu yasa voni uwola ku etelela zumwi yasa voni? Haiva nachita vulyo, vuvele bwavo muva wile mwi lindi. kapa kaku oleki?⁴⁰ Mulutiwa kena muku lwana ku muluti wakwe, kono zumwi ni zumwi hamana ku lutiwa chakwizula, uswana ni muluti wakwe.⁴¹ Chinzi holola haka chiti kanini kena mulinso lya mwako, Mi kolemuhi chikando chikutoweze.⁴² U wola kw u wamba vule kwa mwako, mwangu nikuzwise chikutoweze, mi nikwina kuti iwe umwine kovonwe chikutoweze mulinso lyako. Inwe mulihele, Tange pili uwwise chikutoweze mulinso lyako, mi mo wole kuvona hande, linu njete uwole kuzwisa china mulinso lya mwako.⁴³ kakuti kakwina isamu ilotu livika zihantu zi volete, nandi isamu livolete kaliwoli kuvika zihantu zi lotu.⁴⁴ Isamu ni isamu lizivahala cha zihanto lyalyo lili vika. Vantu kavawoli kukunganya ma

Feiga kwi samu lyा miya, kapa manjembere kuzi chachani. ⁴⁵ Muntu mulotu kuzwilila kuvulotu bwa vuhumi bwina mwinkulo yakwe, uzwisa vulotu, ni muntu muvi ku zwilila ku vuhumi bwa vuvi bwina mwinkulo yakwe, uswisa sivi, kuzwilila ku vuhumi bwina mwinkulo yakwe muntu, uzwisa mwinkulo yakwe cha kaholo. ⁴⁶ Chinzi hamuni sumpa kuti simwine simwinwe, kono kamu mameli zini mi wambila. ⁴⁷ Muntu ni muntu wiza kwangu ni ku zuwa manzi angu ni kua mamela. Muni mi wambile mwe kalile. ⁴⁸ Ukola sina muntu yo zaka inzuvo, ya va shii chaku tunga mwivu, ni kuzaka musumo we nzuvo hebwe likolete. Mi muunda haukeza, ni menzi mangi kuvuvila he mota lyenzuvo, Kono kana abai nyanganisi, kakuti iva zakwa hande. ⁴⁹ Kono muntu yo zuwa manzi angu kono ka amameli, ukola sina muntu yo zaka inzuvo yakwe he wulu lyevu kusena musumo. Mi menzi ha vuvila he nzuvo, chiya wa kapilpili, Mi kusinyeha kwe nzuvo kuva mani.

Inkauhanyo 7

¹ Kuzwa Jesu hamana zonse zabali kuwamba bantu nibazuwile, nakenjila mwaKapenauma. ² Linu muyenzi wachisole abena muhikana yabali kusunwa hahulu kwali, mi abali kulwala ni kusaka kufwa. ³ Muyenzi wachisole nanga zuwa za Jesu, natumina kwali bakulwana ba Majuda, kumukumbila kuti eze njamuhozeze muhikana wakwe. ⁴ Habati chibasika kwa Jesu, ni bamukumbila chakukakanina, ni bati,

"Uyelele kuti umutendele bulyo,⁵ mukuti usaka chisi chetu, imi njabatuzakili masinagoge etu."⁶ Chobulyo Jesu nazwila habusu munzila yakwe nabo. Hati chotumbatumba henuvo, muyezi wachisole abatumini balikani bakwe kukamuwambila kuti, Simwine, usiye ulikatazi, kakuli kaniyelele kuti iwe winjile munzuvo yangu.⁷ Chelyo ibaka kanilihindi kuti niyelele kwiza kwako, kono uwambe bulyo inzwi mi muhikanangu kahole.⁸ Mukuti ime name ni muntu wina mwikonde lamulao, ni masole ni bena mwikonde lyangu. Niwambila umwina, 'Yende', mi uyenda, imi kuumwi, 'Wiize', mi wiiza, imi kumuhikanangu, 'Tende ichi', mi uchitenda."⁹ Imi Jesu hazuwa bulyo, namukomukwa, mi nasandukila kuchisi chibamuichilile nati, "Nimicho kuti, mane nangati mwaIsilaele kananibeni kuwanika itumelo ina bulyo."¹⁰ Imi linu bana babatumitwe habak-abola kunzuvo, nibeza kuwana kuti muhikana chaba nenza.¹¹ Izo hazimana kutendahala, Jesu abayendi kwitolopo isupwa Naine, mi barutowana bakwe ni chisi ni bayenda naye.¹² Habali kutumbatumba hamenjililo etolopo, mi hamulole, muntu yofwile abahinditwe, mwana wamusisu umwina bulyo wanyina (yabafwamini), mi chisi chingi chizwa mwitolopo chibena naye.¹³ Imi Simwine hamubona, abamufwili maswe inse, imi abawambi kwali nati, "Sanzi ulili."¹⁴ Kuzwaho nichaya kwateni ni kukakwata kuzisamu hababahindile chitumbi, imi babachi-hindite nibazimana. Nichati, "Murombwana, nikicho kuti, buke."¹⁵ Yofwile nekala ni ku-

tanga kuwamba, mi Jesu namutambika kubanya-inha. ¹⁶ 16 Linu insabo ni chiyabawila bonse, imi chibazwira habusu kubabaza Ireeza, nibati, "Mupolofita yomaniniza ababuswa mukati ketu," mi "Ireeza abaloli hewulu labantu bakwe." ¹⁷ Iyi indaba ya Jesu ibahasani mwajudea yonse ni zikiliti zonse zibambene nanyo. ¹⁸ Barutwana ba Johani babamuwambili izi zintu zonse. ¹⁹ Kuzwaho Johani nasupa bobele babarutwna bakwe ni kubatumina kwaSimwine nibakati, "Kana nguwe yoswanela kwiza, nandi tuswanela kulola zumwi?" ²⁰ Heti chibasika hafwihi ni Jesu, bakwame nibati, "Johani Mukolobezi wakatutuma kwako zetu kuti, 'kana nguwe yokezite, nandi tuswanela kulola zumwi?'" ²¹ Mweyo inako Jesu abahozi bantu bangi mumalwalila abo ni mumasukuluko abo ni mwihuho imbilala, imi ni kubahofu bangi ababahi kubona. ²² Jesu nabetaba nabacho, "Heti chimwamana kuyenda musipili wenu, mukabihe kwa Johani chimubaboni ni kuzuwa. Bantu babahofu babahewa kubona, ziyanga zibatangi kuyenda, bachisenda banjolozwa, basusu chibasuwa, bantu bafwile bababuswa ni kuhala, mi bahumanehi bawambilwa indava indotu. ²³ Muntu yasasiyi kuzumina kwangu chebaka lazitendantu zangu utohonolofezwe." ²⁴ Kumasule abatumwa ba Johani heti chibayenda, Jesu natanga kuwambila zisi kaza Johani. "Chinzi chobayendi kukabona mwihalaupa? Luhe lunyanganyiswa luhuho. ²⁵ Linu chinzi chobayendi kukabona? Mukwame yozabele zizabalo zi-

nolonolo? Lole, bazabala zizabalo zimaniniza ni bahala mumbombolelwā bena muzibaka zibasimwine.²⁶ Linu chinzi chobayendi kukabona? Mupolofita na? Eee, niwamba kwenu, ni kuhitilila mupolofita.²⁷ Uzu njiyena uzo zakwe ziñoletwe, 'Hamulole, nitumina mutuminwa wangu mubusu bwako, Yeti nalukise inzila yako noseni kusika.'²⁸ Niwamba kwenu, mukati kababahwizumukwa kumwanakazi kakwina mukando kuhita Johani. Nihakubabulyo umwina yomaniniza kubunini mupuso ya Ireeza mukando kumuhitा."²⁹ Bantu bonse habazuwa ichi, kuhindilila batelisa, bababonisi kushiyama kwa Ireeza, chakukolobezwa chekolobezo ya Johani.³⁰ Linu Bafalisi ni baluti babamaninizi bamulao wa chijuda babakani zamulero weze Ireeza kuamana navo, mukuti kana babakolobezwa kwa Johani.³¹ "Kuchinzi, linu, kuniwola kubambanya bantu bounu murahi? Bakola sina chizi?³² Bakola sina bahwile bakwete bazanina henkanza, bekala ni kulin-supu ni bati, "Tubamilizizi impeta, kono kana-mubazani. Tubamizimbili izimbo zenjinjo, mi kana mubasilisi."³³ Mukuti Johani Mukolobezi abezi nasaali inkonko ni kusanywa iwaine, muwamba kuti, 'Wina idimona.'³⁴ Mwana Muntu abezi nalya ni kunywa, imi muti, "Mullele, nji shazilyo ni chidakwa, mulikani wabatelisa ni batendi bazive!"³⁵ Kono butali buzumininwe ni bana bakwe bonse."³⁶ Lyahanu umwina wa Bafalisi na mema Jesu kukalya naye. Linu Jesu hamana kwinjila munzuvo ya Mufalisi, nekala hetafule kulya.³⁷ Mi hamulole, kubena mwanakazi mumuleneñi, yabali mu-

tendi wachive. Hazuwa kuti Jesu wina munzuvo ya Mufalisi hetafule, abaleti ijaki ye alabbasitera mwina ioili inunka nenza. ³⁸ Nazimene kumasule akwe hembali ni matende akwe, nalila, natanga kubombisa matende akwe ni zisonzi zakwe, imi nazisinda ni insuki zamutwi wakwe mi nachuchuna matende akwe ni kwasinga ni oily inuka nenza. ³⁹ Mufalisi yabamemete Jesu habona bulyo, nahupula munkulo yakwe, nati, kambe uzu mukwame mupolofita, hanu neziba kuti njeni ni kuti mwanaakazi wamufuta nzi yomukwete, mukuti mutendi wachive.” ⁴⁰ Jesu namwitaba nati, “Simoni, nina chinisaka kuwamba kwako.” Nati, “Chiwambe, Muruti!” ⁴¹ Jesu nati, “Mukolotisi zumwi wamasheleñi abena bakoloti bobele. Umwina nakolota ipondo zichita myanda imana iyanza, imi zumwi niyaba makumi amana iyanza. ⁴² Imi habakangwa kumuliha, nabaswalela bonse. Cheyo inzila, njeni kubali yeti amusake chakumaniniza?” ⁴³ Simoni abamwitabi nati, “Nihupula kuti njozuna yabaswalelwa kukando.” Jesu namuti, “Waatula nenza.” ⁴⁴ Jesu abasandukili kumwanakazi ni kuwambila Simoni, “Ubwene uzu mwanaakazi. Nibenjili munzuvo yako. Kana ubanihi menzi amatende angu, kono iye wabombisa matende angu ni zinsonzi zakwe ni kuzisinda ni insuki zakwe. ⁴⁵ Iwe kana ubanichuchuni, kono iye kuzwa henako yinitanga kwiiza kasiite kuchuchuna matende angu. ⁴⁶ Kana ubetili ioili hamutwi wangu, kono iye abetili matende angu ni ioili inunka bulotu. ⁴⁷ Chobulyo niti kwako, zive zakwe,

zibali zingi, chizaswalelwa ↵ mukuti watondeza kusuna kukando. Kono iye yoswalelwa halikene, usuna halikene. ⁴⁸ Linu abati kwali, “Zive zako zaswalelwa.” ⁴⁹ Babekele hamwina nibatanga kuambola mukati kabo, “Njeni uzu yoti uwola nanga kuswalela zive?” ⁵⁰ Kuzwaho Jesu nichati kumwanakazi. “Itumelo yako yakuhaza. Yende chekozo.”

Inkauhanyo 8

¹ Iva pangahali kavaka zana Jesu hatanga kuyenda mumileneni ni mizi, kukutaza ni kuwamba makande malotu kuamana ni mubuso wa Ireza. Ba cita ikumi nibobele babawina naye, ² hamwina ni banakazi vava honzi kwi huho imbilala ni matuku; Mariya yava kusumpwa Magadalena, kozo madimona akwana iyanza nitobele abazwiswa; ³ Johana, mwihyabwe wa Chuza, Muyendisi wa Heroda; Susana, ni bamwi vangi vulyo, camazimo, kuya chezo zivavali kusaka. ⁴ Yaho chizi chikando chiva kwete kukopana hamwina, mi vantu vavalu kukeza kwali kuzwa mwitoropo ni toropo, ca wamba inguli: ⁵ “Mulimi abayendi hanze kukavyala imbuto. Haba kubyala, zimwi ziba wili mumungwangwa mi ziba lyatwa hansi, ni zizuni ze wulu ziba mani kuzilya. ⁶ Zimwi ziba wili mumabwe, linu haci zikula, ciza nyana, kakuti sekazina mezi. ⁷ Mi zimwi ziva wili mukati ke miya, mi ciza kulilila hamwina ni ntanga ciza nyana ni kuzihwezola. ⁸ Kono zimwi ziba wili mwibusu lyindotu miciyaleta imbuto amana ikumi mane

chovungi. “Jesu hachamana kuwamba izi zintu, chasumpa, “Yense wina matwi azuwa, mumuskiye azuwe.”⁹ Varutwana bakwe ciba mubuza intaluso ye nguli.¹⁰ Cawamba, “Inzivo ye nkunutu za mubuso wa Ireza zibahewa kwenu, kono kubamwi ni wamba ce nguli, njokuta kuti kubona kanzi baboni, niku zuwa kanzi ba zuwisisi.¹¹ Cwale iyi ngi ntaluso ye nguli: Imbuto linzwi lye Ireza.¹² Ina iba wili mwinzila njabana babazuwi, kono dyabulusi wiza kuhinda linzwi mwinkulo zabo, njokuta kuti kanzi bazumini ni ku hazwa.¹³ Mi yo mumabwe njabana, bazuwa linzwi nikuli amuhela che ntabo. Kono kabena mihis; bazumina kenako zana, mi mwi nako yokulikiwa bawa kuwililila.¹⁴ Imbuto ina iva wili mumiya bantu bazuwa linzwi, kono chi bayenda mwinzila zabo, banyanyiswa ke mpilayelo ni chifumi ni minyaka yo buhalo, mihe zihantu zavo kazi buzwi.¹⁵ Kono imbuto ibawili mwibus i lotu, abo njabo, bazuwa kenkulo indotu, balikwata chokuli sileleza mi vavika zicherentu kenkulo inde niku kwatilira.¹⁶ Linu, kakwina zumwi, yomunika ivoni, ni ku bwika hateni itungu kamba kui vika munsi yo bulalo. kono wibika ha mekalo evoni, ilikuti yense winjila abone seli,¹⁷ Ka kakwina chiliwungwile cete nici kangwe kwizibeka, mi kakwina chiliwungwile chete ci kane kwizibahala nikwiza mwi seli.¹⁸ Cwale mutekeleze hande, kozo yo wina, zingi kazihewe kwali, kono ya sena, nanga ca hupula kuba nacho kachihindwe kwali.¹⁹ Cwale banyina ni bance ve chikwame chiva keza kwali, kono kena

babezi havumbali bwakwe kebaka lye chizi.
²⁰ Avawambilwa, 'Vanyoko ni bance bako vechi kwame vazimene hanze, balindire kukubona,'
²¹ Kono Jesu chavetava ni kuva cho, 'Bamama ni bance bangu vechikwame njabana bazuwa linzwi lya Ireza nikuli panga.' ²² Linu izuba limwi abenjili muchisepe niba rutwana bakwe, mi chaco kubali, "tulutire kweyina imwi imbali yo lwinzi." Chiva tanga kuzuha, ²³ Kono havava kuzuha chaya mwiñonzi. I huho ikando litiza libezi halwizi, mi chisepe chabo ciba kwingila menzi, mi vavena mu vukavu. ²⁴ Cwale barutwana ba Jesu' chiveza kwali kwiza kumubusa, ni vacho, Simwine! Simwine! chitufwa!" Chabuka niku kalimela luhuho nikubenga kwa menzi mi chikwamana, mi njikwiza ku ntontola.
²⁵ Cwale chawamba kubali, "Intumelo yenu inahi?" Mi vavalu kutite, mwinako se ibatite baba kukomoketwe hape, hape chivatanga kuli buza, "zu cwale njeni, yoha intayelo ku menzi ni ku luhuho, imi zichilila?" ²⁶ Chiba zuhila kuchi kiliti ca Gerasene, ina mwi shirwa lya lwizi lwa Galileya, ²⁷ Jesu hakalyata herizo, a vakatanwa mukwame zumwi yaba kwina madimona. Ke nako inde kena aba kuzwete zizavalو, mi kena abakwikala mwizubo abakwikala kuma kumbu.
²⁸ Havona Jesu, chatanga kulila niku wa hansi mi chawamba mumulumo mukando, "usaka kupanganzi name, Jesu, mwana Ireza wina kwiwulu? nikukumbira, kanji uninyandisi." ²⁹ Kaho Jesu ava layili luho lubilala kuzwa mwali. Kaho luba munyandisi kenako inde, nanga aba kusuminwa mahaka ni mihala nikuba mwintokomelo,

ava kukosola mahaka niku yendiswa madimona mwinkanda. ³⁰ Cwale Jesu ca mubuza, "Jeweni inzinza lyako? "chawamba, njime Legiyoni," kakuti madimona mangi ave njili mwali, ³¹ Chiya wondelela kumukumbila kuti kanji aya tumini mwintolongo. ³² Hanu mulaka mukanda we zugulube zibakwete kulya ku mbali ni chiwulu. Madimona chiya mukumbila kuti aye muzili, cha a zuminina. ³³ Cwale madimona chi a zwa ku mukwame nikwi ngila muzigulube, mi mulaka chiwa shetumuka kuyenda mulwizi ni kuka mina. ³⁴ Avo vavakuyendisa zigulube habavona chapangahala, chivatiya ni kukawamba mwintolopo chapangahala ni mukanda. ³⁵ Cwale bantu chiba yenda kukabona chapangahala, Mi hachi veza kwa Jesu ni kwiza kuwana mukwame uzo kuvazwi madimona, wikele kumatende a Jesu, uwete nikuba mwingana yakwe, mi vava tiyi ³⁶ Cwale vana vavavoni chiva wambila vantu mukwame yava kunyandiswa madimona mwava hozwa. ³⁷ Cwale vantu vonse ve ntolopo ya Gerasene chiva kumbila Jesu kuti azwe kubali, kakuti vava tiyite a hulu. Cwale chenjila mu chisepe nikubola. ³⁸ Mukwame uzo madimona avazwi kwali chakumbila Jesu kuti ayende naye, kono Jesu chamukanina, cacho kwali, ³⁹ Vole kwinzuvo yako ukawambe kecho Ireza wakupangila. Mukwame chayenda munzila yakwe nakaya buwamba chamupangila Jesu. ⁴⁰ Hanu Jesu ha kavola, chichava chicha muamuhela, kakuli vonse vavakumulindire. ⁴¹ Mulole, mukwame yo supwa Jairasi, yabali zumwi wava yendisi wesinagogue, avakezi ni kwiza kuwila

kumatende, a Jesu' ni ku mukumbila kuti ayende kwinzubo yakwe ⁴² kakuli mwanakwe womukazana yenke, wezilimo zekumi nizo bele, chava kufwa. Sina Jesu hava kwina mwinzila, chisi chicha kungana kumuzimbuka. ⁴³ Linu mukulwakazi kwavali kwina yava kulwala vutuku bwa malaha kezilimo zekumi, miava sinyehelwi masheleñi akwe kuvasiliki, kono kenavaholi kuvali. ⁴⁴ Chakeza kumasule a Jesu nikukwata kumangundero e zi zwato zakwe, yahaho kuzwiza kwakwe chikwa mana. ⁴⁵ Jesu chawamba, "njeni zuna wani kwata?" Vonse haba sampula, Pitolosi chawamba, "Simwine, chisi ca vantu chikuzimbulukite, ⁴⁶ kono Jesu chawamba, "zumwi wani kwata, kakuti nizi kuti ziho zazwa kwangu. ⁴⁷ Mukulwakazi habona kuti kasiwoli kuli wungula, cheza nakwete kuchachalika ni kuwila habusu bwakwe. cheza kuliwamba mukati kabantu chinzi cha mukwatira, ni mwavaholeri yahaho. ⁴⁸ cho kwali mwanangu we chikazana, intumelo yako yakuhoza, Yende ce nkozo." ⁴⁹ Nasi kwete kuwamba, zumwi yava kukazwa kwinzuha yo muyendisi ya sinagoge, chawamba, "Mwanako we chikazana chafwa. Kanji ukatazi muruti ahulu." ⁵⁰ Kono Jesu hazuwa izo, chetava Jairasi, "kanji utiyi; uzumine fela, mi kahole." ⁵¹ Hava kezi kwinzuvo, ka kwina yava zumini kwi njila mukati naye, haisi Pitolosi ni Johani ni Jakovo, ni banyina ni vesi bo muhwile. ⁵² Linu vonse vavali kulila niku vokolola, kono chawamba, "kanji mulili; kafwile kono ulele fela." ⁵³ Kono chiba museka, chokwiziba kuti ufwile. ⁵⁴ Kono

cha muhinda kwianza ni kusupa, kuwamba, muhwire vuke!" ⁵⁵ Luhuho lwakwe chilwa vola, mi chavuka yahaho. Chava laya kuti bamuhe chimwi chokulya. ⁵⁶ Bashemi bakwe vava komokwa, kono chava laya kuti kanji bawambili muntu chapangahala.

Inkauhanyo 9

¹ Abasumpi bena ikumi ni bobele bonse mi nicabaha maata ni buyendisi heulu la madimona onse ni kuhoza matuku. ² Nabatuma kukawamba inzwi ni kukahoza balwela. ³ Ni chabawambila nati, "Kanji muhindi chimwi ni chimwi mulwendo lwenu- nanga inkoli, nanga chinkwama, nanga chinkwa, nanga masheleni nanga ingubo zimwi. ⁴ Inzubo yonse yete mwinkle, mwikale mwateni kuhitila hete nemuyen-dele. ⁵ Konse kwete nimuye kobasamutambuli, hamuzwa mweyo intolopo muzukutule isukuko kumatende enu ive vupaki kwinekulyabo." ⁶ Kuzwaho ni chibanyamuka ni kuyenda munzi, kuwamba inzwi ni kuhoza konse ko bakaya. ⁷ Linu Simwine Heroda ha zuwa zonse zi batendahali, na komokwa, mukuti bamwi bati Johani Mukolobezi ababuki kubafwile, ⁸ kumwi bati Elija chababoneki, kono bamwi bati zumwi wa bapolofita bentanzi abavuki. ⁹ Heroda ni cha wamba, "Johani ye ni banokoli mutwi hape uzo njeni ye ni zuwile zakwe?" Mi ni chalika kubona. ¹⁰ Mi balutwana ha va voola, va wambili Jesu zonse zintu ze va vatendi. Mi ni chavahinda ni kuyenda kungi kuchivaka chilezana kuitolopo isumpwa Betisaida. ¹¹ Kono

chisi ha chizuwa bulyo, nichi chamuichilila. A b batambuli ni kuwamba kuvali ka zamuvuso we Reeza, ni kuhoza ba bakusaka kuhozwa.¹² Linu izuba chiliba kuya kuku imina, mi bekumi ni bobele ni chibeza kwali ni chivawamba kuti, "Tumine chisi chiyende kuminzi ituzimbukite ni zivaka zi likungwile ku kaliwanina malalo ni zilyo, kakuti iswe kunu twina muchivaka chi liungwile."¹³ Kono ni chawamba kuvali ni cha ti. "Inwe muvahe chimwi chakulya." Ni chi vati, "Kawina nzinkwa zihitilila zimana iyanza ni nswi zobele - haisi iswe ha tuyenda ku ka ulila bantu bonse aba zilyo."¹⁴ (Kuola ku va ni vakwame va bena zikiti zikwanisa iyanza.) I ca co ku Balutwani vakwe, "Muvavike bekale muzikwata ziwoola kusika mumakumi a kwanisa iyanza chikwata ni chikwata."¹⁵ Ni chi vachita bulyo, mi ni chi vavika vantu kuikala hansi.¹⁶ Ni chahinda zinkwa zikwanisa iyanza ni nswi zobele, ni chalola kwilu, ni ku zitohonolofaza ni kuzi gamona kuzichita tubbali bbali, ni chaha balutwani vakwe kukaha chisi.¹⁷ Bonse ni chibalya ni kuikuta, mi zivashali ni chizatolwa - ni chikwezula zitanda zivena ikumi ni zobele zatubbali bbali.¹⁸ Kuvezi vuti Jesu ha va kulapela na li yenke, balutwani vakwe va vena naye. A vavuza, ni cha ti, "Chisi chiti njime eni?"¹⁹ Ni chi vetaba, "Johani Mukolobezi. Kono bamwi bati nji Eliya, mi bamwi bati nji zumwi wa bapolofita va kale a vavuki."²⁰ Ni cha wamba kuvali, "Kono inwe muti nji me ni?" Pitrosi ni chetava ni chati, "Njiwe Keresite we Ireeza."²¹ Kono avakalimela chenguzu ku sawambilila muntu zumwi,²² kuwamba kuti,

“Mwana Muntu u swanera kunyandila zintu zingi ni kukanwa kwa vakulwana va chisi ni basimwine ba maprisita ni bañoli, mi kehaiwe kono mwizuba lya butatu ka vuke.” ²³ Ni cha wamba kuvali vonse, “Haiva kwina u saka ku ni ichilila, u swanelia kulikana i ye mwine ni kuhinda chifapano chakwe mwizuva ni zuva ni ku ni ichilila. ²⁴ I ye mwine cha vavalela vuhalo bwakwe mwa vusinyehelwe, kono yo sinyehelwa vuhalo bwakwe chevaka lyangu ka vuhaze. ²⁵ Bulutu njo vuhi kuti muntu aluwe inkanda yonse kono iye na sinyehelwa kapa na lihaya? ²⁶ I ye mwine yo ni swavela ni manzwi angu, na ye mwana Ereeza kamuswabile hachakeza mwikanya yakwe, ni mwikanya ye Reeza ni ya mangeloyi achenete, ²⁷ Kono ni miwambila cheniti, kwina vamwi vazimene hanu ve te ne vakane kubona ifu pili ne vaseni kubona mubuso we Reeza.” ²⁸ Haho kwisule amazuva akwanisa iyanza ni wotatwe kuzwa ha vawambili Jesu ao manzwi, ni chahinda Pitolosi ni Johani ni Jakobo ni chivaya kwilundu ku kalapela, ²⁹ Havakwete kulapela, mazimo achifateho chakwe ni cha chincha, mi zizwato zakwe zi vasanduki kutuba. ³⁰ Mi mulole, bakwame vo vere va va kuwamba na ye, Mushe ni Eliya, ³¹ va vavoneki mwinkanya ibenya. Ba vakuwamba za kuyenda kwake, ku vakusaka kuleta ma maninizo mwa Jerusalema, ³² Linu Pitrosi ni vavekele naye vava kulele ñozi inkando, kono havavuka ni chi va vona ikanya yakwe ni vakwame vovele va vazimene naye. ³³ Mi havayenda kusiya Jesu, Pitrosi ni chati kwali, “Simwine kuluto kuti tuvekunu. Tu zake

zitomba zotatwe, chimwi chichako, chimwi nji cha Mushe mi chimwi chi be cha Eliya” (Kana a vezi cha va kuwamba), ³⁴ Ha va kuwamba vulyo, ikope chilyeza ku kubaungula kuvali, mi va batite ha ve za kuinjila mwikope. ³⁵ Inzwi li va lizwi mwikope, liti. “U zu nji mwanangu wa mwanakwame, iye ya vaketwa, muteeke kwali. ³⁶ Inzwi halimana kuwamba, Jesu ava wana yenke. Ba ba tontoli mi kakwina muntu ye ba bawambili mu mazuva ao chebababoni. ³⁷ Linu mwizuba li ichilila, ha ba ba kusuka kuzwa helundu, chisi chingi cha musanganya. ³⁸ Mi hamulole mukwame u zwa muchisi ni cha huweleza, ni chati, ³⁹ “Muluti, ni kukumbila kulola ku mwanangu wa muswisu, nji mwanangu yenke. ubwene, luhuho luvi lumuyendisa mi haho uhuwa, ni kumumbindanisa ni kumuletela ifulo kumulomo. Umusiya cha bukukutu ni kukukatala. ⁴⁰ Ni bakumbili balutwani vako kuti va luzwise kono ba ba kangwi. ⁴¹ Jesu a ba vetabi mi abawambi, “Inwe mubetumelo inini baluzubo lu sazumini, mo ni hinde inako ikuma kuhi na nwe ne ni likwete kwenu? Lete mwanako kunu, ⁴² “Mwana havakwiza luhuho lubi lwamuvisikeza hansi mi lwa mumbindanisa. Kono Jesu akalimela luhuho lubi ni kuholisa mwana, ni ku mubozekaze kubesি. ⁴³ Bonse ba komokwa kwa maata e Ireeza. Ne va komoketwe ku zintu zonse za va chiti, na vcha wamba kwa balutwani vakwe.” ⁴⁴ “Musiyе ao manzwi e chile mumatwi enu: Chokuti Mwana e Ireeza ka vetekwe ni kuhewa mumayanza a vantu.” ⁴⁵ kono kana va va zuwisisi chiwambo echo. zi va kupatelwa a bo, kuti kanji ve zivi intaluso. Mi hape chi va va kutiya

kuvuza intaluso ya chiwambo echo. ⁴⁶ Linu inkani chi zatanga mukati kavo zakuti njeni mukulwana mukati kabo. ⁴⁷ Kono Jesu, alemuha mihupulo yina mwinkulo zabo, ni cha hinda muhwile munini ni kumubika hafuhi naye, ⁴⁸ ni chati kuvali, "Muntu yense yotambula muhwile chezina lyangu, njime yo tambula; mi u tambula ni ya va ni tumi. I ye yense u boneka bunini mukati kenu mwense nji mukando kwenu." ⁴⁹ Johani chetava, "Simwine tu baboni muntu yo kwete kutanda badimona chezina lyako ni twa mukanisa, chokuti ka yendeleli naswe." ⁵⁰ "Kanji mumukanisi," Jesu awamba, "chokuti muntu yense ya samilwisi wina kwenu." ⁵¹ Haho mazuva hanze achuta a kutwi atwalwe kwiulu, ni chahupula kulolelela kwa Jerusalema. ⁵² Ni chatumina ñusa kubusu bwakwe, mi chivayenda kumunzi wa Masamaria kukalukisa zintu zonse. ⁵³ Kono vantu kana ba bamutambuli, kakuli a ba lolete kuya kwa Jerusalema. ⁵⁴ Cwale Balutwani bakwe ba Jokobo ni Jahani ha ba bona bulyo, ni chivawamba cuti, "Simwine, kana u saka cuti tulaele mulilo kuzwa kwiulu ni kubasinya bonse? ⁵⁵ Kono a ba chevuka ni kubanyansa ⁵⁶ mi ni chibayenda kumunzi u mwi. ⁵⁷ Ha ba vakuyenda mwinzila, zumwi ni chati kwali, "Ka ni kuicilile konse kwete u ye." ⁵⁸ Jesu ni chamuitaba. "Basimbwe be na malindi, ni zizuni za kwiulu zina zizumbu, kono Mwana Muntu kena nanga halalika mutwi wakwe." ⁵⁹ Ni cha wambila muntu zumwi. "Ni icilile," Kono zo ni chati, "Simwine, pili ni lindile ni ka zike bandanda." ⁶⁰ Kono ni chawamb kwali, "siye

bafwile bazike bafu babo, kono haili iwe, uyende ukawambe inzwi mubule ni bukando ze Impuso ye Ireeza.” ⁶¹ Zumwi hape ni chati, “Ká ni kuicilile, Simwine, kono pili ni kalaeze ve na munzubo yangu.” ⁶² Jesu ni cha mwitava ni chati, “Ka kwina ubika iyanza lyakwe kumpilo ni kuchevuka kwisule u swanelia Mumpuso ye Ireeza,”

Inkauhanyo 10

¹ Linu chinga kwamana izo zintu, Simwine nichaketa bantu bakwana makumi amana iyaza limwina ni ovore Linu nichabatuma bovere bovere, habusu bwakwe mwitolopo ni tolopo mwava kuswanela kuyenda. ² Nichawamba kuvali, ikukutulo yingi, linu basinza bache. Nihakubabulyo muvuze Simwine wekutulo atumine bamwi vasinzi mwikutulo yakwe. ³ Muyende mwizila yenu. Mubone, nimitumina hanze sina imbelele zina mukati ka batuhu. ⁴ Kanjimuhindi chikwama chamashereňi kanjimuhindi mukotana wazizwato kamba isangu. Mi nsezi mulumelisi zumwi ni zumwi yesemusangane munzila. ⁵ Izubo ihi neihi yetimwinjile, Chama tangilo muwambe, 'Inkozo ive mweyinu izubo!, ⁶ Haiva mutu wekozo mwena mukati, Inkozo muiikale hakwe, kono haiva kanji mona, mwivole kwenu. ⁷ Mwikale mwizubo iswana, mulye ni kunywa zonse zivamiha, muvereki uyalere kuhewa impeyi yakwe. Kanji mukayendi mwinzuvo ni nzuvo. ⁸ Yonse itolopo yente nimwinjire, mi vamitambula, mulye zosezivamiha, ⁹ mi

muhoze vose valwala venakwateni, Muwambe kuvali, 'mutekuti impuso ye Reeza chiyeza hafwihi nanwe.' ¹⁰ Inakoyonse hamwinjila mwitolo mi kava mitambuli, muyende haze lyamingwangwa mi mukatekuti, ¹¹ 'Nanga isuko lizwa mwitolo yavo likakatile kuma ntende enu muliva limi lwisa muliva nkunkumwine! Linu mwi zive izi: Impuso ye Reeza chiyeza hafuhu', ¹² Ikumbya nimiwambila nitii mwelina izuba lyekatulo Sodoma kapangiwe sinte kuhita yina itolopo. ¹³ Wina bumai iwe, korazini! Wina bumai iwe Betsaida! Mukuti kakuli zivapangiwa nanwe kambe zivapangiwa ni Tire ni Sidoni, niva vaki kale, kwikala niva zwete masaka niku lisinga itwe, ¹⁴ Nihakuba bulyo Tire ni sidoni kazipangiwe sinte kuhita inwe mwinako yekatulo kuhita inwe. ¹⁵ Iwe, kapenawuma, uhupula konyemunwe kwiwulu? Nanta, movozwe hansi mwihele. ¹⁶ Iye mwine yoteka kwenu uteka kwangu, linu yomikana ukana name, mukuti yonikana ukana niyabanitumi." ¹⁷ Ba makumi akwana iyaza limwina nimakumi overe nichibakavola nibasangite, nivatakuti,"Simwine, mane ni madimona atuzuwa mwizina lyako." ¹⁸ Jesu nichata kuvali, "niva boni satani chowa kwiwulu sina invula ivesa. ¹⁹ Mubone, nivamihi innguzu zakulyata izoka nitu vumwe, nihewulu lyenguzu zachila, mi kakwina mukwa umwi wete nichi miholofazo kawo. ²⁰ Nihakuva bulyo kanji musangi kezo bulyo, kuti ihuho zami zuwa, linu musange mukuti mazina enu añaletwe mwi mbuka yakwi wulu". ²¹ Mweyo

inako iswana nicha taba ahulu Muluhuho Lunjolola, nichatakuti, “ni kulumbeka, Tayo, Simwine wewulu ni ikanda, mukuti izizintu ubaziwungwili vena mano nivazuvisisa, ni kuziwumbwila vana basana vavarutwa, sina vahwilezana, Eni, Ita, Mukuti chivali kusangisa kumbaliyenu.” ²² “Zintu zose nivazihewa kwatayo, mukuti kakwina wizi kuti Mwana njozuhi mbwiteli Itayo, imi kakwina yowizi Tayo mbwiteli mwanakwe hape yense yonsalwa kumwanakwe kumuzivahaza kwali.” ²³ Linu nicha sandukira kuvarutwana vakwe ni kuva wambira kwimbali, “Bafuyoletwe avo vantu vavona zintu zimuvwene.” ²⁴ Nimilwira, mapolofita vangi ni vasimwine vava sakite kuvona zintu zimuvwene, linu kana vavazivoni, mane nikuzuwa zintu zimuzuwire, imi kana vavazizuwi.” ²⁵ Mulole, umwi muruti wamulao wa Majuda nicha zimana kusaka kumulika, nichati, “Muruti, munipange vuti kuti niwole kuyola vuhalo vusamani?” ²⁶ Jesu chata kwali, “Chizi chiñoletwe mwimbuka yamulao? Kati wuvala vule?” ²⁷ Linu chinge tava chatakuti, “Mosake simwine Ireeza nikulo yako yose ni mozo wakowose, ni nguzu zakozose, ni mizezo yakoyose, ni yovambee naye sina njewe.” ²⁸ Jesu nata kwali, “Wetava sinte. Wupange, vovu lyo imi mohale.” ²⁹ linu muruti, kulakanamina kuli nyemuna iyemwine, nichata kwa Jesu, “linu univambene naye njeni?” ³⁰ Imi hetava ikalavo Jesu nata kuti, “Mukwame zumwi avakuzwa kwa Jerusalema kuya kwa Jerico. Nicha wila mumayaza avansa, ni chi vamuchupulisa ni kumunyanga zintu zakwe, nichi vamundamona

nikumusiya uzuminine. ³¹ Chetohonolo muprista avakuhita mweyo inzila, chinga muvona, nicha muzimbuluka. ³² Chokuswana mulevi naye, chingasika hachivaka chiswana ni kumubona, nichazimbulukila kumbali. ³³ Linu mukwame Wamusamaria, hava kuyenda mweyo inzila, Chinga muvona, chamu nfwila inse. ³⁴ Chamu chunina nikusumina zilavi zakwe, niku chuka ioyili ni veine hateni. Ni kumutatika hembelesa yakwe, nicha muleta mwi hotela, kwiza kumulwalikila mwateni. ³⁵ Imi izuva lichilila chahinda impondo zovere. imi nichaziha mwine we hotela, "imi nichamuwambila kuti, zintu zonse zete notendise, china kabola, munize nikuluwere. ³⁶ Imi njeni kwava votatwe, yo hupula, kuti yava vambene naye hawila tuyaza abansa? ³⁷ 'Imi muruti nichatii, "Yava mufwili inse," Jesu nichata kwali, "Yende ukapange ziswana." ³⁸ Linu havava kwavuyenda, niche njila mu munzi wumwi, mwanakazi zumwi yava kusupwa Maretia nicha mutambula mwizupo yakwe. ³⁹ Avena mwache wamwanakazana yavakusupwa Maria, yave kele havunsu vwamatende a Simwine niku zuwa mazwi akwe. ⁴⁰ Kono Maretia avapatehete nimitendo mingi yakwhika kuti avayumbule. Nicha yende kwa Jesu, Nikuka cho, "Simwine, kovilaeli kuti mwachangu wanisiya nini seveza neke? linu umuwambile zanituse," ⁴¹ imi Simwine nicha mwitava nati, Maretia, Maretia, uvilaezwa nizintu zingi, ⁴² imi chitu choke chisakahala, linu Maria waketa chintu chilukite, chisa woli kuhindiwa kwali.

Inkauhanyo 11

¹ Kubatendahali imwi inako Jesu haba kula-pela muchibaka chimwi, mulutwana yenke chawamba kwali, "Simwine, tulute kulapela sina Johani mwaba lutili balutwani bakwe kulapela." ² Jesu chati kubali, "Hamulapela muwambe, 'Tayo, izina lyako lijolozwe. Mubuso wako ukeze. ³ Utuhe chinkwa chetu mwi izuba ne zuba. ⁴ Utu ondere zibi zetu, sina mutu ondera muntu ni muntu yowina mulandu kwetu. Sanzi ututwali mumuliko." ⁵ Jesu chawamba kubali, "Njeni kwenu yowina mulikani, mi uyenda kwali hakati kamasiku, nokumuwambila, 'Mulikani, nikolotise zinkwa zotatwe',⁶ ⁶ chinga sikira mulikanangu kukazwa munzira, mi kanina chimwi cho kumuyumbula, ⁷ Yavena mukanti chamucho kuti, 'kanji uni katazi. Mulyango we yaliwa kale, mi bana bangu, bena neme, bena habulalo. Kani oli kubuka ni kukuha nchinkwa.' ⁸ Nikuwambila, nihasabuki kuti akuhe nchinkwa, kakuli umulikani wakwe. Ibaka lyako lyo kundundamena kwako nosa swabi, mwabuke no kukuha zikwa zingi zosaka. ⁹ Ime name nikuwambila, kumbile, mi mowane; ngane, mi mowane; ngongote, mi mowi yalwilwe. ¹⁰ Muntu yense yokumbila uhewa; mi muntu yongana uwana; mi kumuntu yo ngongota, mweyalwilwe. ¹¹ Mushemi inzi wechi kwame hakati kenu, haiba mwanakwe wechi swesu hamu kumbila inswi, momuhe izoka kapa inswi? ¹² Kapa hakumbila iye, kana momuhe kabumwe? ¹³ Nihakubabulyo, haiba inwe mwina buvi mwizi kuha impo zilotu kubana benu, linu Ishenu yowina kwiulu, kahe

zikuma kuhi ku bamukumbila luhuho lujolola?"
 14 Imwi inako, Jesu aba kuhindikira hanze indimona, mi ibali satambi. Chikupangahala kuti indimona halizwa, mukwame abali satambi chatanga kuwamba. Chisi chicha komokwa!
 15 Linu bamwi bantu chibawamba, Cheziho za Beelzebule, simwine wa madimona, uwesa madimona. 16 Bamwi chibamulika kuti aba tondeze chisupo chizwa kwiulu. 17 Linu Jesu kokwiziba mihipulo yabo, chabawambila kuti, "Mubuso ni mubuso ose olirkauhanya ushala niu kauhene, Mi inzubo ili kauhanya iyo ine kaiwe. 18 Haiba Satani uli kauhanya iye mwine, mubuso wakwe uzimana bule? Inwe muwamba kuti ime ni zwisa ihuho ca Beelzebule. 19 Haiba nini zwisa mandimona ca Beelzebule, chwale balutwani benu ba zwisa chani hanze? Bakeñi chezi, mubabe baatuli benu. 20 Kono haiba nizwesa mandimona chomunwe we Ireza, linu muvuso we Ireza chiweza kwenu. 21 Linu mukwame yokolete yokwete zilwiso namamela izubo yakwe, zibya zakwe zina mwipabalelo ina hande, 22 Linu mukwame yokolete hamukoma, mukwame yokolete uhinda zilwaniso zakwe, mi uzenenga chifumu chakwe. 23 Yase yasena name unisandukile, yasakunganyi name uhasanya. 24 Luhuho lubi haluzwa kumutu, lu yenda muchibaka chisena menzi ni kungana chibaka cho kupumwira. Halubula, luli wambila, 'Munibole kwizubo kuhnakazwa.' 25 Halubola, lukawana kuti izubo ifiyelwe ni kubikwa hande. 26 Mi lubola ni kukahinda amwi madimona akwana iyaza nio bele alihita kulunya mi onse enjila nikuhala

mwateri. Linu bwikaloo bwama manimani bozo muntu mubube bubilala nikuhita bwe ntanzi.”²⁷ Kubapangahali vuti, habakuwamba inzi zintu, mwankazi zumwi aba huwelezi kuhita mazwe a chisi, ni kuwamba kwali, “Lina itohonolo ibumo liba ku hwizumuki ni beere libakunyonsi.”²⁸ Linu iye chati, “Chobulyo, bena itohonolo njabana bazuwa linzwi lya Ireza nikulili vikira.”²⁹ Linu chisi hachibali kukopana nanga bantu bangi, chotanga kuwamba, “Uwu murahi - murahi mubilala. Usaka chisupo, kono kakwina chisupo chite chihewe kuwuli konji chisupo cha Jonasi.³⁰ Sina mwababiri Jonasi chisupo kuvene Nenive, Linu ku Mwana wa Muntu mwabe chisupo kounu murahi.³¹ Simwine wa mwankazi welu hati lwa chilyo mwazimane hekatulo ni mukwame wowuni murahi niku banyansa, linu aba kazwi kuma mani - mani a nkanda kwiza kuzuwa maano a Solomoni, mi mubone zumwi kuhita Solomoni kwena hanu.³² Mukwame wa Nenibe kazimane he nkatulo nowu murahi wa batu ni kuunyaza, Linu baba baki henkutazo ya Jonasi, mi mubone, zumwi mukando kwa Jonasi zunu hanu.³³ Kakwina zumwi, hamana kumunik i lambi, nokulibika mukerima, kamba mwikonde lye chitanda, kono hama biko a lambi iri kuti benjila bawane iseri.³⁴ Menso aka nji lambi yomubili. Haiba menso aka ena hande, mubili ose wizwire iseli. Kono haiba linso lyako ivi, mubili wako wiizwere kerima.³⁵ Nihakwinabulyo, mutokomere kuti iseli lina kwenu kena kerima.³⁶ Nihakwinabulyo, mubili wako ose wina iseli, nikusena i mbali yomubili wako mu kerima, Linu mubili wako

onse muuswane ubu i lambi haibenza choku njoloza kwako.”³⁷ Hamana kuwamba, Mufarisi chomukumbira kuti bakalye naye kwizubo yakwe, mi Jesu choyenda chokekala ha zilyo.³⁸ Mufarisi chokomokwa kuti kena aba tangi kusambi naseni kulalila.³⁹ Kono Simwine chali kwali, “hanu chwale, inwe Mafarisi muchenise inkomoki ni tusuba hanze, kono mukati kenu mwina feela belyavi, nibubilala.⁴⁰ Inwe bantu musena ingana! Kena kuti yaba pang'i hanze njiyena hape yopanga mukati?⁴¹ Muhe ku babotana zina mukati, mi zintu zonse njisezi chene kwenu.⁴² Kono bumayi kwenu inwe Mafarisi, kakuli muzwisa chintu chonke kuze kumi, minta ni kumini mwiwa lyezi byalantu, kono kamu bileli niswanero ni lato lya Ireza. Kwina hande kupanga nceswanero ni kusaka Ireza, nikusa kangwa kupanga zimwi zintu nazo.⁴³ Bumaiye kwenu inwe mafarisi, kakuli musaka zipula zokubusu mu masinagoge ni kulu meriswa chekute kuzibaka zemusika.⁴⁴ Bumaye kwenu, kakuli muswana sina makumbu asena maswayo, bantu baalyata niba sezi.”⁴⁵ Mi muruti zumwi omu lao wama juda chamwitaba nokuwamba kuti, “Muruti, zowamba zitu tuka neswe.”⁴⁶ Jesu chawamba, “Bumaye kwenu, baruti bomulao! Linu mulemeza batu ni miziyo ibasa oli kuhinda, kono inwe mani kamukwati iyo miziyo ni kanwe kenu konke.⁴⁷ Bumaye kwenu, kakuli muzakila ba polofita' makumbu, akubazezela ho, mi bazimu benu ba babehayi.⁴⁸ Mi mwipaki hape niku zumina misebizi yaba ziimu benu, kakuli cheniti luli babe hayi Ba-

porofita, avo makumbu abo akuba zezela ho.
⁴⁹ Cheri ibaka nalyo, butali bwe Ireza vuva cho,
'Muni tumine kubali bapolofita ni ba apositola,
mi mubaba nyandise ni kwihaya bamwi. ⁵⁰ Uwu
murazi, chwale, kababe nikulitabilira, kuamana
ni malaha aba polofita avava tiri chinga libatangi
ifasi. ⁵¹ kuzwa kumalaha a Abele kuya kumalaha
a Zakaria, yabe hailwa hakati ka katala ni
chihalaleho. Eni, niwamba kwenu, Owu murahi
kaulitabilile. ⁵² Bumayi kwenu maruti bo mulao
wa Majuda, kakuti chimubahindi inkii yenzibo;
inwe mubene kamwinjili mwateni, mi mukanisa
abo basaka kwinjila. ⁵³ Jesu hachazwele kwateni,
bañoli ni Mafarisi chiba mukananisa ni kumu
lwanisa kuamana zintu zingi, ⁵⁴ Kulika kumuch-
esa mumanzwi akwe.

Inkauhanyo 12

¹ Munako zana, chikiti chavantu chibena
hamwina, mbwita nibalilyata jo bungi, chatanga
kuwamba kuva rutwana bakwe, Mutokomere
mulungo wava Farisi, iri kuliha ² Kono kakwina
chinchinte, chete nichi kanwe kwi zibahazwa,
³ Cwale chose cimu va wambi mwififi kachi
zibahazwe mwiseli, mi chimubali kushovota
muma ntwi kachi huwerezwe hakantungandi ke
zuvo. ⁴ Ni wamba kwenu balikani, kanji muntiyi
behaya mubili, kuzwa ho kavena chimwi chiva
ola kupanga, ⁵ Kono me ni mikalimera kua-
mana neni umowola kutiya. Mutiye yenke uzo
Hamana kwi haya, wina ziho zo kutumina mwi
here, Eye, Ni miwambira, mumutiye. ⁶ Kena
kuti tuzuni tukuma he yanza limwina tu uziwa

hetenko i likana tukoviri to Vere? Kono nanganti konke kutuli kase hupulwa kweIreza. ⁷ Kono nangati i mpalo ye nsunki nzenu ivalitwe, Kanji mutiyi. Mwina butokwa kuhita tuzuni tungi. ⁸ Ni wamba kwenu, yense yo niwamba havusu bwa bantu, Mwana u muntu kaka muwambe naye habusu bwa mañiloyi e Ireza. ⁹ kono nyense yo nisampula havusu bwa Vvantu kaka sampulwe havunsu bwa mañiloyi e Reza. ¹⁰ Yense yo wamba linzwi ivilala kuamana ni mwana wo Muntu, ka wonderwe awo mazwi, kono kozo yo wamba vuvilala kuamana ni Luhuho lu Njolola, kasana a wonderwe. ¹¹ Hasana kava mi lete havusu bwa masinangonge, va yendisi, ni vena ha muvuso, kanji ni muvireri kuamana nimwete ni mwi tavire ku amana ni kulizimanina, kamba chete ni muwambe, ¹² kakuli Luhuho lu Njolola kalumi ka lumi lute mweyo nako chizi chi muswanera kuwamba. ¹³ Linu zumwi mukati kechisi cha cho kwali, "Muruti, wambire mukulwangu cuti a liyavire chifumu chavayoli name." ¹⁴ Jesu cha kwa li, "Mukwame, Jeni wani vika mu atuli kamba muzimanini hakati kenu?" ¹⁵ Mi chati kuvali muli tokomere kobona cuti mulizwisa ku takazo yonse yомуuna, kakuti vuhalpo vo muntu kabwina vulyo hachi fumu chali kunganize muntu." ¹⁶ Linu Jesu chava wambira i nguli, ni kucho Iuwa lo mukwame yavalu kufumite, luvali kuvikite ahulu, ¹⁷ mi chali wambira ni kucho, chizi chete ni pange kakuli kanina chiviko cho kuvika zilyo zina lima? ¹⁸ Cha wamba, i chi jichona chete ni pange. Mu ni wise hansi zishente zangu ni kuzaka zikando ahulku,

umo mwete ni vinke vuhenke bwangu vonse ni zimwi zimera zete ni sinze. ¹⁹ Muni wambe ku luhuho lwangu, "luhuho, wina zilyo zingi zisizitwe zonso seberise zirimo zingi. Pumule hande, lye, nwe, unsese." ²⁰ Kono Ireza cha cho kwali, 'Chihole cho mukwame, masiku a nsunu luhuho lwako luhindiwa kwanko, mi nzintu ziwa lukisa, muzive zani?' ²¹ China mwe kalire muntu yoli kunganyiza chifumu kwali mi kafumite havusu bwe Ireza." ²² Jesu cha wamba kuva lutwana bakwe, "Cwale he nicho kwenu, kanji muvireri kuamana ni vuhalo bwenu - chizi chese mulye, kamba kuyana nizo mubiri wenu - chinzi chete muzwate. ²³ Kakuti vuhalo bwina butokwa kuhita zilyo, mi muviri wina butokwa kuhita zizwato. ²⁴ Mulemuhe ma ñwarara, kuti kava byali kamba kusiza. Kazina zivinko kamba zishete, kono Ireza uzilelra. Muvo vutokwa vule kuhita zizuni! ²⁵ Mi jeni kwenu choku virera u wola kuyekeza i zuva kuvuhalo bwakwe? ²⁶ Cwale haiva kamu oli kupanga nanga nti chitu chinini, chinzi hamu virera kuamana ni nzonse? ²⁷ Mulemuhe tuyanga yanga mutumenena - zikula vule. Kazi sevezi, kamba kuhosa. Kono ni cho kwenu, nanga Salumoni mwi kanya yakwe kenba aba zwatikiwa uvu ji limwi. ²⁸ Haiva Iraza uzwatika lyani lyomukanda, lina kwateni nsunu, mi inzona lizindirwa muhisa, inwe cwale mwa mizwatike vule, mawe inwe ve tumero inini! ²⁹ Kanji mungani zete mulye kamba zete munwe kanji mu vireri. ³⁰ Kakuli inkanda zonse ze fasi bangana inzi nzintu, mi Ishenu wizi kuti musaka inzi zintu. ³¹ Kono musake mubuso wakwe, mi inzi zintu ka muziyekerezwe. ³² Kanji mutiyi,

tumberere tunini, kakuli i shenu i sangitwe kumiha Muvuso. ³³ Mu uze maluwo enu mi muhe kuva shevete. Muli pangire ziviko zisa woli kusupala - Vufumu mwi wulu muzisa mani, uko kusengiri vasa mi Ifulapepe kuzisa shinyi. ³⁴ Kakuti kwina chifumu chenu, uko ni inkulo yenu kwete ive nayo. ³⁵ Imunda zenu zisuminwe muma tunga mi malambi enu a zwirenhavusu ni kumbukuka, ³⁶ mi muswane uvu vantu bakwete kulola muyendisi wavo chakavola kumukiti we senso, iri kuti cha keza ni kwiza kungongo ta, yahaho bamwi yalwira mulyango. ³⁷ Imbuyoti yaba bahikana, vesana keza wanikize niva lindire chakeza. Chama niti ni miwambire kuti keza nsumine ziwato zakwe zile mumunda che tunga, ni kuve kalika hasi kuzilyo, mi mwakeze nikwiza kuva haza. ³⁸ Haiva muyendisi ukeza malunga siku, kamba kalya butatu bwe nako, ni kwiza kuva wana vali tukise, Imbuyoti zavo vahikana. ³⁹ Konohape mwizive inchi, kuti haiva muyendisi we rnuvo ave zivite inako iyo musa avali kukeza, nasana a va siyiriri inzuvo yakwe ni iñatulwa. ⁴⁰ Mulitukiseze nanwe vulyo, kakuti kamwizi inako iyo mwana o Muntu sana keze.” ⁴¹ Pitorosi chati, “Simwine, uwambira iyi nguli kwetu fera, kamba niku vantu vonse?” ⁴² Mi Simwine chati, “Njeni he you sephala ni kutalifa muyendisi simwine yata vike vuyendisi he wulu lya va hikana kuti a kuva hanga zilyo che nako iswanera? ⁴³ Ufuyaaultwe uzo muhikana, uzo muyendisi wakwe keza wane napanga izo hakeza. ⁴⁴ Cheniti niwamba kwenu kamuvike vuyendisi bwe luwo

lyakwe. ⁴⁵ Kono haiva uzo muhikana nali wambnira mwinkulo ya kwe, 'Simwine wangu unlyeha kuku vola; mi utanga ku mbupola bahikana vava kwame ni ve chanakazi Vahikana, ni kulya ni nwa, ni kukolwa, ⁴⁶ simwine wozuna mu hikana kakeze mwizuba lyasa mulindire, ni mwi nako yasenzi mi kamu konsole mutu vindivindi nikumu tumina kuchi vaka chimwi navana vasasepahali. ⁴⁷ Zuna muhikana, hace zivite mihupulo ya simwine wakwe, mi kena ava lukise kamba kuyendereza mwa sakira, kakaviwe cha mafaindi mangi. ⁴⁸ Kono uzo yasana a bezivite, kakaviwe chama faindi mache. Zumwi ni zumwi kwali kuherwe a hulu, zingi kazi sakahane kwali, mi kwali vava sepalahli ahulu, kava vuze zingi ahulu kwali. ⁴⁹ Ni vakezi kuzindira muliro mwi kanda, mi muni sangirwa kuti kamba ciwuva mbukulwa kale. ⁵⁰ Kono nina i nkolovezo ini swanera kukolovezwa chayo, mi kaini kalikite hande konji chiya lizuziriza! ⁵¹ Muhupula kuti ni va kezi kuleta inkozo mwi ikanda? Ne, Ni ki wambira, kono niva leti ikauhano. ⁵² Cwale kuzwa hanu kuya kuvusu, mukube mwizuvo nyonke inkauhano zeyanza lyonke - vantu vo tatwe kulyisa vovere, vantu vo vere kulwisa vantu vo tatwe. ⁵³ Kava kauhane mushemi we chikwame kulwisa mwana kwe we chiswisu, ni mwana we chiswisu kulwisa isi; mushemi we chanakazi kulwisa mwanakwe we chikazana, ni mwana kazana kulwisa nyina; mukwenyani we chanakazi kulwisa mukwenyana kwe we chikazana, ni mukwenyani we chikazana kulwisa mukwenyanakwe we chanakazi." ⁵⁴ Jesu avali kuwamba ni kuchisi bulyo,"Hamubona i

kope lizimana kubwimino, yahaho mu wamba, 'I vula ikezite; mi iza kuva bulyo. ⁵⁵ Mi haiva luhuho lo kwiyaza lye chimonso ni hunga, mu wamba, 'Mukuhise a hulu nsunu; mi kwiza kuva vulyo. ⁵⁶ Balihere, mwinzi kutoloka mayemo e kanda ni e wulu, linu vule hape hamusezi muku tolokerwa i nako ya hanu? ⁵⁷ Chinzi hamusa atuli zina hande kwenu? ⁵⁸ Kakuli haiva no yenda niyo ku zekisa kumu atuli, mu zira unlike ahulu kuti mumane indava naye, iri kuli kanji naka kutambinki kumu atuli, mi kuti muatuli kanji a kaku tambiki kumu yendisi, mi munyendisi kanji a kakusoheri mwi ntorongo. ⁵⁹ Ni wamba kwenu, kasana ko zwe mwateni konji hete no lihire ishereñi yama manimani yo kwete."

Inkauhanyo 13

¹ Cheyo nako vantu vamwi vava mu wambili cha Magalileya avo, malaha, avo, a va kopanyi Pilato ni zitabelo zavo. ² Jesu ave tabi nati ku vali, Linu muhupula kuti avo Magalileya vena zivi zingi kuhita Magalileya vonse vava nyandiswa che nzila iyi? ³ Nanta, ni mi wambila. Niti, heva ni mu sa lisa lichuli zivi zenu muvonse mo mufwe munzila iswana. ⁴ Ni heva vantu vene kumi ni valikana iyanza ni vo tatwe, va zwa mwa Siloe avo itawala iva wili ni ku ve haya, muhupula kuti va vena zivi kuhilitiza vamwi vakwame mwa Jerusalema? ⁵ Nanta, niti kwenu, heva ni musa lichuli zivi zenu mu vonse momu fwe. ⁶ Jesu ava wambi inguli iyi, muntu zumwi ava vyali isamu lye feiga mwi

wa lyakwe lye veine, linu neza kulola kwateni zi hantu ze veine cheza kuvula na nga konke. ⁷ Mukwame, nati ku mulimi, lole, cheli zilimo zo tatwe nini za kulola zi hantu kweli samu kono kani wani nanga konke. Liteme, liwe bulyo. Chinzi holi silile ni lishinye vuu?' ⁸ Mulimi, ne tava nati, 'Mu siye vulo, chinu chilimo, nili, limine ni ku livika mununo. ⁹ Heva mu livike, zi, hantu, chilimo chi keza, ku lotu, linu, heva ka liviki, mu liteme liwe.'" ¹⁰ Linu, Jesu avali ku ruta mwi Sinagoge, le nsavata. ¹¹ Muvone, mwanakazi a vena mwā teni ke zi limo zine kumi ni zi likana iyanza, ni zo tatwe, nena luhuho lubi lwa kufokola, linu, chava koteme musana kana vali ku wola kuzima. ¹² Linu, Jesu nga amu bona, ava sumpi kwali nati, "Mwanakazi, niti, chi wa sumununwa ku manyando ako. ¹³ Cha vika manza heulu lya kwe, mi chenako yonke, cha oloka mi chatemba Ireeza. ¹⁴ Linu Mukulwana we Sinagoge cha venga ahulu che vaka lyo kuti Jesu ava hozi mwanakazi mwi zuva lye nsavata. Linu muyendisi we Sinagoge ne tava ku chicava nati, kwina mazuva alikane yanza ni zuva limwina, mazuva etu swanelo ku seveza. mwize muhozwe, nanta lye nsavata. ¹⁵ Ireeza na mwi tava nati, Inwe mulihele kana kete musumunune imbongolo kapa Iñombe kuitwala ku kunywa menzi le nsavata? ¹⁶ Linu kozu mwana Abrahama yava suminwe kwa Satani zi limo cha zi limo zine kumi ni zilimo zilikane ya nza ni zilimo zo tatwe, linu kene nswanelo yakwe kuti a sumununwe mwi zuva lye nsavata? ¹⁷ Sina hava wambi izi zintu, vonse va vali kumu

sheununa, vava swabi ahulu. Linu, chonse chi chava chiva sangi ahulu ni kumu temba cha zintu za vatendi. ¹⁸ Linu, Jesu chati, muvuso we Reeza wina vule? Imi ka ni u vambaye ni chi? ¹⁹ Kukola uvu lutanga lwe samu luva sohelwa mwiwaa, ni ku kula kuva isamu ikando, mi zizuni zewulu chiza zaka zizumbo kumitavi." ²⁰ Hape chati, "Kani uvambanye nichi muvuso we Reeza? ²¹ Ku swana sina mulungo wava kopanyi mwanakazi muvusu vwavu roto kuti vu funduluke chi vukopene neza ni vusu vwa vuroto. ²² Jesu ava poteli mileni ni minzi havena munzila kuya kwa jerusalema niku va ruta. ²³ Zumwi chati kwali, "Simwine, na vache feela vantu vete vapuluswe?" Cwale cha wamba kuvali, ²⁴ Mu lwile kwinjila mu mulyango u kumbene, kakuti, niti kwenu, bungi mu vatavele kwi njila, kono kete va wole kwi njila. ²⁵ Linu mwine we nzuvo havuka, mi cheyela mulyango, linu kamu zimane hanze ni mungongota, ni muti, Simwine, Simwine tusiye twinjile,' Mi ketave ni kuchu kwenu, kani mizi inwe kapa muka zwila kuhi.' ²⁶ Linu ka mu wambe, 'Tuvali ni ku nywa havusu bwako mi uva ruti mu makululu etu, ²⁷ linu ketave nati, niti kwenu, kani mizi ku mu kazwila. Muzwe kwa ngu, Inwe mutenda zivi. ²⁸ Ka valile ni ku kwenga meeno, chi va vona Abrahama, Isaaka, ni, Jakobo ni vonse va polofita mu muvuso we Reeza, ²⁹ Linu inwe - inwe ka mu zindilwe hanze. Ka vasike kuzwililila ku vuzwe, ku vwimino, upa ni mbowela, ni kwi kala he ntafule mu vuso we Reeza. ³⁰ Mwizive izi, va ma manikizo kava ve ventanzi, ventanzi kavave

va ma manikizo. ³¹ Che nakozana Vafarisi chiveza mi chivati kwali, "Yende mi wikalé kunu kakuti Heroda usaka ku kwi haya. ³² Jesu chati, Muyende mi mu ka wambile zuna Luwawa, "vone, ni zwisa madimona, ni kuhoza va lwala sunu, ni zona ni lya vutatu ni sika ku mamani a musevezi wangu.' ³³ Linu ni hakuva vulyo, kuni swanelia ku zwila havusu lya sunu, sina haku sa zumi ninwe kwi haya mupolofita kule ni Jerusalema. ³⁴ Jerusalema, Jerusalema, wi haya va polofita ni kuva zinda mavwe avo vava tuminwa kwenu. Chini lakaza ku kunganya vaana venu sina uvu inkuku ikunganya vaana vayo mu mavando, kono ka mu lakazi vulyo. ³⁵ Voone, inzuvo yako ikendetwe. Ni wamba kwako, kete uni vone konji chi wati,' Imbuyoti nji yozo yo keza mwi zina lya Simwine Reeza."

Inkauhanyo 14

¹ Izuba limwi le Savata Jesu a vayendi muzuvo ya mukulwana wavafalisi kukalya inkonko, miva vaku mulolete. ² Mubone, habusu vwa kwe kuvena mukwame yava kulwala butuku bwa chirunta. ³ Jesu ava kumbili vene inzivo ya mulaao ni vafalisi chati: Kana iswanelo kuti muntu yo lwala a olwe ku hozwa le Savata kapa ka ku oleki? ⁴ Imi vava tuntwele. Jesu ava muondi, ava muhozi, ni ku mulwila kuti ayende. ⁵ Cha wamba kuvali, njeni kwenu wina manaswisu kapa ipulu iwilile muchisima le Savata ya sati amu zwise muchisima? ⁶ Kana vava oli kuha inkalabo kwezi zintu zonse. ⁷ Linu Jesu cha lemuha kuti ku vava memetwe vava liketeli kwi kala ku zipula

zi sepahala, cha wamba che nguli, ku wamba nati kubali,⁸ "Ha mu memwa ku mukiti weseso, kanzi mwi kali ku zipula zi sepahala, kuola kuva ni muntu yo memetwe wina mazimo ahita enu.⁹ Linu zuna muntu yava mi memi mu vonse ha sika, uwola ku milwila kuti muhe uzu mwi chi baka chenu; Linu che nsoni ka muhinde chipula cha hansi.¹⁰ Linu ha mu memwa muyende ukekale ha chabaka cha hansi nji kuti zuna wa mi mema ha sika mwati kwenu mukwangu, zimane uzwe mu chaba cha hansi uke kale mu chabaka heulu."¹¹ Linu kamu kutekehe ha vusu vwa vantu vonse vekele hentafulle nanwe. Yense muntu uli nuneka kabozwe mwi sule."¹² Jesu chata ku mukweme ya va mumemi kuzilyo za musihali kapa za chitengu, sanzi mu memi va likani niva kwenu, kapa muntu muhumanehi imu vambene naye chinanga amimeme naye, cho kuti kamulihewe.¹³ Kono hova ni zilyo zi chitengu umeme vashebete, zihole, vasayendi ni vasaboni,¹⁴ Imi mo fuyolwe, kakuti kavaoli kuku vozekeza chimwi kapa kukuliha. Mukuti, molihewe kenako yoku vaka kuva shiyeme."¹⁵ Imi zumwi yabekele ni Jesu hentafulle hazuwa zonse izi zintu abati kuti ufuyolwete yete nalya inkoko mu mubuso we Reeza!"¹⁶ Imi Jesu chata kuti zinwi mukwame, "Ava lukisi zilyo ze chitengu ni kumema bantu bangi.¹⁷ Imi zilyo hazi lukiswa, avatumi zumwi kuvahikana vakwe kukasumpa bonse vamemetwe, 'Mwize, kakuli zonse zintu chiza shiama.¹⁸ Bonse chi vatanga kuha mavaka. Wentazi avati kwali, niva uli iwa, nisaka kuyenda nika libona, ni

ondele. ¹⁹ Linu zumwi naye chata kuti niva uli mapulu atenda ikumi ni saka ku ka atapisa, ni ondele. ²⁰ Linu zumwi naye chata kuti, 'nji ni sesa hanu, kani oli kusiya va mwihetu, ni ondele kani oli kwiza.' ²¹ Muhikana ava ka voli kwa nfumwe kwiza kumu wambila zintu zonse. Linu nfumwakwe cha venga ni ku wamba kuti azwe ayende mu ma kululu onse e tolopo ni kuka leta va shebete, zihole, va sayendi mane navana va saboni, ²² Muhikana chati, nfumwangu, zova ni tumi zi petehele linu kusina chivaka cingi.' ²³ Nfumwakwe chati ku muhikana wakwe, 'Yende mu makulu makando onse uka sumpe vonse cho kuti inzuvo yangu izule. ²⁴ Linu niti kwako, kakwina kwavo vakwame vava memetwe yete na sole zilyo zangu zi chitengu.'" ²⁵ Linu chisi chi va ku yenda naye, cha chevuka, chati ku vali, ²⁶ "Yense wiza kwangu yasa toyete vesi, vanyina, vamihyabwe, vana, vamukulwe ni va nchizye - initi, ni vu halo vwakwe, ka woli ku va mulutwana wangu. ²⁷ Yense ya sa woli ku kulilka muziyo wakwe ni kwiza kwa ngu ka woli ku vuba mulutwana wangu. ²⁸ Njeni kwenu, yo lakaza ku zaka itawala, ya sa oli kwikala hansi ni ku hupula kapa, wina zi swanelu ku mana ku mana muzako wa kwe. ²⁹ Hamwi, chatanga kete a wole ku mana, vonse vete ni vavone kava tange kumu somoza, ni vati, ³⁰ 'Uzu mukwame ava tangite ku zaka linu kana ava woli ku mani.' ³¹ Simwine nzi, yoya ku kulwa ni simwine zu mwi, ya sati ne kale hansi kapa ku kumbila intuso ku vamwi, ku vona kapa u wola kuya ku nkondo ni va kwame

va likana zikiti zina ikumi, ni zumwi simwene yo keza ni mpi ina zikiti zina makumi ovele? ³² Linu heva ka njo vulyo, linu impi imwi ni sina kule, ka tumine muzimani zumwi ku ka ziminzana zikozo. ³³ Cho kuti, linu, yense kwenu ya siyi zonse za kwate kete na wole kuva mulutwana ngu. ³⁴ Mwinyo mu lotu, linu heva mwinyo ha u sampuka, ka u lungwe vule? ³⁵ Linu ka kwina intuso kwi yevu nanga mu sutelo u lindikitwe. Ka u soiwa vulyo. Yense wina matwi aku zuwa, azuwe.”

Inkauhanyo 15

¹ Linu vatelisi vonse ni vamwi vaezalivi vavakezite kwa Jesu kukuteka kwali. ² vonse vafalisi ni vañoli vava kuñuñu, nivati, “Uzu mukwame u tambula vaezalivi, mi mane ulya navo.” ³ Jesus avawambi iyi inguli kuvali, nati, ⁴ “Njeni kwenu, haiva wina imberere zina makumi ekumi imi yonke izova, kete usiye imberere zina makumi akwana iyanza ni makumi one kuvika zikwana iyanza ni zone mwinkanda, nikwichilila ya zova haisi hokayiwana? ⁵ Linu cwale hayiwana, u yi kulika hamaheta ni kusanga. ⁶ Hakeza kwi nzuvo, usumpa valikani ni niva vambane nivo, nati kuvali, musange nime, nakawana imberere se izovete.’ ⁷ Niwamba kwenu nihakuva vulyo, mukuve nikusanga mwi ulu nihaiva muezalivi yenke halitekula, kuhita vantu vena makumi akwana iyanza ni one kuvika vakwana iyanza ni vone vasiyeme vasa lili kulitekula. ⁸ Kapa zuna mwanakazi yavena muwayawaya we silivela i kwana ikumi,

kuti azovelwe hateni yonke, kete a munike i lambi, kufiyela inzuvo, kungana kavutali kutwala chawana muwayawaya.⁹ Mi linu hauwana, u sumpa balikani ni vekala he mbali yakwe, nati, musange name, nawana muwayawaya wangu se uzovete.¹⁰ nihakuba vulyo, niwamba kwenu, kwina kusanga mukuva kwa mangeloi e Reeza muezalivi yenke ha litekula.¹¹ Linu Jesu chati, mukwame zumwi avena vanasvisu vovele,¹² mi wachinini cha wambila isi, 'Ita, munihe chanda cha chifumu chiwila kwangu,' chava kauhanyeza zibya zakwe.¹³ Kena kuvahiti mazuba mangi, wachinini cha kunganya zibya zakwe zonse hamwina zavayoli ni kuya kwinkanda imwi kule, mi uko avaka sinyi mashelinyi akwe, cha kaula zintu zisena itunso, avashinyi mashelenyi akwe muzintu zenkanda.¹⁴ Linu hanu hashinya zintu zonse, inzala ikando ibatasezi inkanda yonse, mi chava ni ntakazo.¹⁵ Cha yenda ni ku kaseveza ku zumwi yava kuhala mweyo inkanda, yava mutumi kuluwa ku kaha ziguluve zilyo.¹⁶ Mi navatavi kukalya zilyo ziva kuliwa ziguluve kakuti kakwina yava kumuha zilyo.¹⁷ Kono mwan'a swisu wa munini ha ka voletwa ingana, cha wamba, vongayi kuvahikana vaseveza kuva ndanda vena zilyo zingi luli, mi nina kunu, nini fwa inzala!¹⁸ Munizwe kunu mi ni yende kuva ndanda, mi mu ni kawambe kuvali, "Ita, ni bafosekezi iwulu, ni mu meno enu.¹⁹ Kaniswaneli kusumpwa kuti ni mwanenu, mu ni pange feela nibe ni muhikana wenu.²⁰ Cwale mwan'a swisu wamu nini cha katuka, ni kukeza mubusu bwe isi, ha ba kusina kule, isi cha mu

vona, mi chali zuwa masisi, mi cha mutilila ni ku mutula manza ni ku muchunchuna. ²¹ mwan'a swisu chati kwali, Ita, ni vafosekezi muvuso weulu ni ha meno enu. Ka ni swaneli kuti ni sumpwe kuti ni mwana nenu. ²² Isi chati kuva hikana vakwe, 'Mulete kapilipili inguvo indende indotu, mu mu zwatike, mi mu mu zwatike iseka kumunwe, mu mu zwatike ni nsangu kuma tende. ²³ Linu mulete inamani inunite twi ihaye. Tu lye mukiti! ²⁴ Kakuti mwanangu wa mususwi ava fwile. mi hanu u hala, ava zovete, hanu cha wanika. mi chi va sangwa. ²⁵ Linu mwana swisu wa mu kulwana avena kuluwa, ha sika hafuhi ni munzi, ava zuwi inzimbo nikuzana, ²⁶ Cha sumpa zumwi wa va hikana ni ku muvuza kuti izi zintu zi wola kuva chinzi. ²⁷ Muhikana cha mu wambila, mwancako weza mi vesu vamwi haila inkomwana inunite, kakuti wa kavola na liketete. ²⁸ Mwan'a swisu wa mukulwana ava vengi, mi kana avayendi mukati, mi vesi va vakezi hanze, ni kwiza ku ku mu kombelela, ²⁹ Kona che tava isi chati, vone, zonse izi zilimo zi ni va kusevelezi, mi kena ni vacholi mulao wako, mi nahamu kowini ku niha ni haiva kampene kanini kuti nilitavise ni valikani vangu. ³⁰ Kono mwanaoko heza, ya vaali chifumu ni vanakazi va mahule, u va mwi hayili inkomwana inunite. ³¹ Vesi chiva wamba kwali, 'Mwanangu, wina name inako yonse, mi chonse cheli changu nji chako, ³² Kono ni kwava hande kuti tusange ni kutava, kakuti mwancako ava fwile mi hanu chahala; ava zovete, mi hanu cha wanika.

Inkauhanyo 16

¹ Jesu naye cha wamba valutwana vakwe, "Kuvena mukwame wa muhumi avena muyendisi wa misevezi yakwe, mi kuva vihiwa kuti muyendisi wa misevezi ya kwe u kwete ku mu sinyeza iluwo lya kwe. ² Cwale muhumi cha musupa mi chati kwali, 'Zintu nzi zi nizule kuamana niwe? U nihe chakwizula za museyezi wako, ili kuti kese uwile havusu ni vuyendisi.'

³ Muyendisi cha liwambila, 'chiniswanela kumpanga chinzi, hakuva mukulwana choni zwisa museyezi? Ka nina zaho za kusha, mi niswava ku mukumbila. ⁴ Nizi chini swanela ku tenda, ili kuti china zwiswa ha museyezi wangu wa vu yendisi, bantu va ni tambule mu mazuvo avo.

⁵ Cwale muyendisi chasupa zumwi ni zumwi ya vaali kukolota si mwin'a kwe, mi cha vuza we ntazi, 'U kolota vukayi simwin'a ngu? ⁶ ⁶ Cha wamba, 'Ni kolota makumi ekumi ya byima bya mafuta e oli.' Mi chati kwali, muhinde zikoloti zenu, mwikalé kapili, mi muñole makumi akwana yanza.' ⁷ Cwale muyendisi cha wamba ku zumwi, 'mi vukayi yo kolota?' Chati, 'makumi ekumi a vuyima bwa vuroto.' Chati kwali, 'hinde chikoloti mi u ñole makumi akwana yenzo ni to tatwe. ⁸ Simwin'a kwe cha lumba chikombwa chi sa sepahali kakuti ava sevezi mu kusasephala. Vaana ve fasi ilyi vena ahulu mukusa sepahala chiva kwete kuseveza ni vantu vavo hita vaana vena mu liseli. ⁹ Ni wamba kwenu, mutende valikani che nzila za mashenyi a sa sepahali, kutendela kuti chi bwamana, va woole ku mitambula mu mazuvo asamani.

¹⁰ Iye yo sepahala ku zinini mwa sepahale ni ku zikando, mi niya sasepahali mu zinini kasepahali mu zikando. ¹¹ Haiva kena u va sepahali ku ku sevelisa mashelenyi a fosahele, nje ni yeta kusepe mu chifumu che niti? ¹² Mi haiva kawini ku sepahala mu kusevelisa mashelinyi a vamwi, njeni ya sa kuhe mashelenyi ako u mwine? ¹³ Ka kwina muhikana yo wola ku seveleza malena vo vele, kusicwalo mwa toye umwi ni kusaka zumwi, mwa kumalele umwi kapa kunyefula zumwi. Ko woli kuseveleza Ereeza ni chifumu. ¹⁴ Hanu Vafalisi, va vali kusaka hahulu mashelenyi, va va zuwi zoose inzi, mi chi va museka. ¹⁵ Mi chati kuvali, "Mu li shiyamisa mu menso a vantu, kono Ireeza wizi ikulo zenu. Zina zivoneka vulotu mumeeso a vantu kwe Reeza zi fosahele. ¹⁶ Mulao ni vupolofita ziva kuseveza kuleta Johani hasika. Ku zwa iyo nako, inzwii lya muvuso we Reeza li va kutazwa, mi zumwi ni zumwi ava sa kuhambiliza inzila za vo mwateni. ¹⁷ Kono kuhuva kwiwulu ni hanzi zi mane isi kuti intaku imwi ya mulao sanzi ivi ni mutendo. ¹⁸ Yense yo kauhana ni mwanakazi wakwe ni kusesa zumwi u chita vushahi, mi yo sesa mwanakazi ya va kanwa kwa mwihiyabwe naye utenda vushahi. ¹⁹ Linu ku vena mukwame ya va humite, ya va kuzwete zi zwato ze pulipera ni line mi mazuva onse ava kulikola chifumu cha kwe. ²⁰ Mukumbizi ava kusumpwa Lazaro ava lele hamulyango, avali kwizwile zilavi muvili wonse. ²¹ Mi avali kuhala kulya vungululwa vu vali kuwa hentafule ya muhumumi, mi kuzwaho, vambwa va vali kukomba zilavi zakwe. ²² Ku

vezi kuva kuti mukumbizi chafwa, mi avezi ku hindwa mangelo i ku mutwala kwimbali ya Abrahama. Muhumi naye chafwa mi cha zikwa,²³ mi mu lyangalilo, na sukulukite, cha kotola meno mi cha vona Abrahama nena vutavule ni Lazaro nena ha chizuba chakwe.²⁴ Cha lila mi chati, Tayo Abrahama, uni zuwile kusasama, mi tumine Lazaro, kuti a tompe munwe wakwe mu menzi mi nja tontoze lulimi lwangu, kakuti ni hile maswe mowu mulilo.²⁵ Kono Abrahama chati, 'mwan'a ngu, u hupule kuti muvuhalo bwako uva tambuli zako zilotu, mi Lazaro mwinzila iswana ava ku tavela zintu zivilala, kono hanu cho kwete kusengwa sengwa kunu, mi iwe wina mumanyando.²⁶ Mi kuzwaho zintu zoose, chigodi chikando chivavi mukati, ili kuti avo vasaka kuluta kuzwa kunu kwiza kwako kese vawole, mi kakwina yese awole kuzwa uko kwiza kwetu.'²⁷ Muhumi chati, ni ku kumbila, Tayo Abrahama, kuti umuni tumine kuzuvo ya tayo²⁸ kakuti nina vanche vava swisu va tenda yanza - kutendela kuti akava kalimele, kutiya kuti navo chiveza mwe chi chivaka cha masukuluka.²⁹ Kono Abrahama chati, veena Mushe ni vapoloftita; mu vasiye va tekeleze ku vali.'³⁰ Muhumi che tava chati, 'Nanta, Tayo Abrahama, kono haiva zumwi na yenda kuvali kuvafwile, mu va lichiule.'³¹ Kono Abrahama chati kwali, 'Haiba ni vasa tekelezi kwa Mushe ni vapoloftita, kese vaole kuzumina ni haiva vafwile kuti va vuke.'"

Inkauhanyo 17

¹ Jesu chati kuva lutwana bakwe, "kwina

kusakusimwa mukuve ni zintu zete ziwole ku tuletala ku tenda chivi, kono kwina vumai koozo muntu kwete ni zize! ² Ni kuvavi ni vutuka kwali haiva ivwe ikando nili vikwa kuzimbuluuka insingo yakwe mi na va sohelwa mwi wate, kuhita kuti a letele zumwi kwava va nini kuti sanzi a sihwa inkulo. ³ Mulitokomele muvene. haiva mukwako va chita chivi, mu kalimere, mi cha linyansa, mu wondere. ⁴ Hachita chivi kwako kusikahe yanza ni tovele mwizuva, ni yanza ni tovele na vola kwako, nati, 'na linyansa,' u swanelu ku mu kumu wondera!" ⁵ Vaapositola va vati kwa Simwine, yekeze intumelo yetu. ⁶ Simwine chati, kamba muvena intumelo uvu lutanga lwa masitete, ni mu vawambi izi kwi samu lye feiga, U nyukuke, mi ukavwalwe mwi wate, 'mi nili vami kukuteki. ⁷ Kono njeni kwenu, yo wina muhikana yolima kapa kilisa i mberere, yeta wambe kwali haka vola kuzwa kuluwa, 'wize kavu hweluhwelu mi zo wikale tulye'? ⁸ Keta wambe kwali, ni vakanyeze zakulya, mi mu sumine mambanti mi munihe kutwala china mana kulya nikunwa. linu kuzwa aho njete mulye ni kunwa'? ⁹ Kalitumeli ku muhikana mukuti watenda ziva laitwe, utenda? ¹⁰ Ni hakuva vulyo iwe, hete chiwa wamana zonse zova laitwe, mu wamba, tu vahikana va sena intuso. Twa tenda vulyo ze zi tu telwe kuti tu tende. ¹¹ kuva kezi kuva kuti ha ya kwa Jerusalema, ava hiti vulyo mwi nyinza ya Somaria ni Galilea. ¹² Ha va ke njila mu kamwi kanzi, ava katanwa vakwe vena ikumi va lwala imbingwa, va va zimene vatavule naye ¹³ chi va katula manzwii avo, nibati, "Jesu, Nfumwetu, tufwile insoni. ¹⁴ Ha va vona, chati

ku vali, "Mu kali vona haze ku Muprista." kuvezi kuva kuti hava yenda, chi va jolozwa. ¹⁵ zumi kuvali havona kuti cha hozwa, cha vola li nzwi linyemukite na temba Ireeza. ¹⁶ Cha kuvama hamatende a Jesu, nali tumela kwali, avali Musamaria. ¹⁷ Mi che tava, Jesu chati, "Kana vena ikumi va va jolozwa? Vena Iyanza ni vone vena kuhi? ¹⁸ Ka kwina vamwi va vola kwiza kutemba Ireeza. Kunde yo zu muzwakule?" ¹⁹ Cha wamba kwali, zime, mi uyende. Intumelo yako ya kuhoza. ²⁰ Cha vuzwa Vafalisi muvuso wa Ireeza ukeza lili, Jesu cha veta mi chati, "Muvuso wa Ireeza kaukezi ni mu uli tekele. ²¹ Kau woli kuwambiwa kuti, 'Lole kunu!' kapa, 'Lole kuna!', Muvone, Muvuso wa Ireeza wina mwenu." ²² Cha wamba ku valutwana, Mazuva a keza heti ni mutavele kuvona izuva lyonke ku mazuva a Mwana mutu, kono kete mu avone. ²³ Linu kava wambe kwenu, 'Muvone, kuna! Muvone, kunu!' Kono sanzi muyi hanze kapa kuve chilila, ²⁴ imi mumuni kauvenya kwimwi imbali ye wulu ku twala ku yimwi imbali ye wulu, mukuve bulyo ni ku Mwana Muntu mwi zuva lyakwe. ²⁵ Kono che ntazi uswanelia ku sukuluka mu zintu zingi ni ku kanwa kolu lusika. ²⁶ Sina mu ku vatenda halili ku ma zuva a Nuwe, mwete ni ku tendahalele mu mazuva a Mwana mutu. ²⁷ Va valyi, va vanwi, va vasesi, ni kusesisa, kutwala Nuwe he njila mwa Areka - mi chikweza munda mukando ni kwiza kuveha vonse. ²⁸ Sina vulyo mukuvapanga halili ku mazuva a lota, va valyi, kunwa, ku ula, ku wuza, ku vwala, ni ku zaka. ²⁹ Kono izuva lya zwa lota mwa Sodoma, mulilo uva soki ni silufula

kwi wulu mi va ve haiwa vonse. ³⁰ kuzwa ku mukwa uswana kuve vulyo ni mwi zuva lyete a voneke Mwana muntu. ³¹ Mwe lyo izuva, wina he wulu lye nzovo sanzi ashetumukeli mwate ku kahinda chifumu chakwe. Mi yo wina muluwa sanzi avoli. ³² Muhipule mwihavwe wa lota. ³³ Yense yo saka kuwana buhalo vwakwe mwa vu sinyehelwe. Kono yonse yo sinyehelwa vuhalo vwakwe ka vu vusilele. ³⁴ Nimi wambila, mwawo masiku, mukuve ni bantu vovele hamumbeta wu mwina. Umwina ka hindwe, mi umwina ka shale. ³⁵ Ka kuve ni vakulwakazi vo vele vete va kutwa hamwina. Umwina mwa hindwe, mi umwina mwa shale.” ³⁶ Vo vele muluwa, umwina mwa hindwe, mi umwina mwa shale. ³⁷ Chiva muvuza, “Kuhi, Simwine? Mi chati kuvali, “Kwina muvili, njoko makuvu nao kwete aka kunganele.

Inkauhanyo 18

¹ Linu cha wambe nguli kuvali muva swanelela ku lapelela mi kanzi va zwafi ku wamba vulyo, ² kuvena muleneñi u mwi mukuvena, Mwatuli ya sana vali kutiye Ireeza ni kusa kuteka vantu. ³ Linu ku vene Imbelwa mu muleneñi mi i vali kwizanga, nati, unituse ni wane ku atulelwa kozo ini zeka naye.’ ⁴ Chenako nde kana va tavele ku mutusa, linu chenako zana chati, kwali iye mwine, nga kuti kani tiyi Ireeza nanga ku kuteka vantu. ⁵ Linu uzu mukulwakazi we Mbelwa yoni kateze. Linu, kani mutuse ku nkatulo, ili kuti kanzi ani katazi kwi zanga kwa ngu.”’ ⁶ Linu Ireeza chati, Muzuwe, mutekeleze ku mu atuli za wamba. ⁷ Linu Ireeza kete

ashemuve va ketetwe, avo va lilila kwali masiku ni musihali? Na, kana mwa liyehe ku vali?
⁸ Ni mi lwilite kuti ka shemuve vonse cha kuli tahanelia Ni hakuva vulyo Mwana a Mukwame cheza, Chavu saku sima, keze a wane ntumelo mu nkanda?" ⁹ Linu haho cha wambe, nguli ku vamwi avo vava shushwezwa avo vene kuva va shiyeme imi vavali ku sheununa vamwi vantu, ¹⁰ Va kwame vo vele, vava yendi mwi Tempele kuku lapela zu mwi avali Mufalisi zu mwi avali Mutelisi. ¹¹ Mufalisi cha zima ni ku lapela manzwi aa kwali iye mwine, Ireeza, ni litumela kwako, ka kuti kani swani sina vantu vamwi vasa, va sa jolwele, mahule, kapa uzu Mutelisi. ¹² Nili nyimanga zilyo tovele mwi nsunda, ni zwisanga vulishumi ku zonse zini wana.' ¹³ Kono Mutelisi, Na zimene vuta vule, na sa oli nanga ku nyamuna Menso akwe kwi ulu, na kwete kuli kava- kava achizuva, nati Ireeza, uni zuwile nkulo vutuku, ni tenda zivi.' ¹⁴ Niti kwako, uzu Mukwame ava voli kunzuvo yakwe na jolwezwe Kuhita mwakwe, cho kuti muntu yense yo likatula iye mwine ka vozwe haansi mi yo likokoveza iye mwine ka kakatulwe." ¹⁵ Vantu vava kuleta kwali ni va hwile vavo, ili kuti ava wonde, kono linu va rutwana nga vavona vulyo vava va kalimeli. ¹⁶ Lino Jesu chava sumpila kwali, naati, "Muzuminine va hwile kukeza kwa ngu, mi kanzi mu vakanisi kwiza kwa ngu. Imi Muvuso wa Mulimu nji wavo vaswana navo. ¹⁷ Chavu sakusima, niti kwenu, yense ya sate a amuhele muvuso we Ireeza sina munini, kete, enjile mumu vuso we Ireeza." ¹⁸ Muvusi zumwi cha mu vuza, nati, Muruti mulotu, moni tende

vule kuti ni luwe muvuso we Ireeza?” ¹⁹ Jesu chati kwali, uni sumpilazi Mulotu? kakwina muntu mulotu, kwande Ireeza yeke. ²⁰ Wizi milao ine kumi, kanzi uvuki, kanzi wihai, kanzi wi vii, kanzi uhi vupaki vwa mapa, ukuteke vesu ni va nyoko.” ²¹ Muvusi chati, zonse zo chini va, zikuteki kuzwilila ku vu lombwana bwangu.” ²² Linu Jesu nga zuwa bulyo, cha muwambila nati kwina chonke chosena uswanela ku uza zako zonse zokwete ni ku yavelela va votana, mi ko wane chifuma cha kwi ulu, linu wize uni chilile.” ²³ Linu Muhumanehi nga zuwa izi zintu. Chava yo swavite ahulu. Sina avali Muhamanehi ahulu. ²⁴ Linu, Jesu cha muvona kuti uswavite ahulu mi chati, ku kukutu vule kwavo, va humanehi kukwinjila mumu vuso we Ireeza! ²⁵ Imi ku huva ku nkamele kuku njila mulinso lye ndonga, ku hita mu Humanehi kwinjila mumu vuso we Ireeza! ²⁶ Avo vava tekeleze chivati, linu nji vani vete va puluswe? ²⁷ “Jesu chee tava, nati zintu zisa woliki ku vantu zi woleka kwe Ireeza.” ²⁸ Pitrosi chati, “linu, tuvasiyi zintu zonse zivali zetu ni kukwichilila.” ²⁹ Jesu cha wamba kuvali, Chavu sakusima, ni wamba kwenu niti kakwina kwenu umwina ya vasiyi inzuvo yakwe kapa Mwihiyavwe, kapa vana vakwe, nchizyakwe, kapa vashevi vakwe, vakeni cha muvuso we Ireeza. ³⁰ Yasate atambule kuhitiliza muno'munkanda ni munkanda ikeza, muvuhalo vusa mani.” ³¹ Nga a kunganya va rutwana vakwe vene kumi, ni vovele, chava wambila nati, “muvone, chitukaya kwa Jerusalema mi ni zintu zonse ziñoletwe ku vapolofita cha

Mwana Mukwame kazi zuzilikizwe. ³² Kakuti kahewe mu manza avo vasezi Ireeze. mi, kava musomoze ni ku musheununa kumunyandisa ni kumu swila mate. ³³ Chiva mushimeha ni kumwi haya mi mwi zuva lyavu tatu ka vuke hape.” ³⁴ Kena vava zuwisisi chimwi kwezi zintu mi aya manzwi ava humbitwe kuvali, mi kana vava zuwi mwi zintu zava wambi. ³⁵ Ku vezi vulyo sina Jesu chava atumele munzi wa Jeriko, mukwame wa chivofu ave kele hembali ne kululu na vu kumbila kuvantu, ³⁶ cha zuwa inyangela ni hitite, cha vuza ziva ku tendahala, ³⁷ chiva muwambila kuti nji Jesu wa Nazareta yo hitite he mbali. ³⁸ Linu, Mukwame wa chivofu cha, huweleza, nati, “Jesu Mwana Davida, uni fwile nkumbu.” ³⁹ vamwi vavalii kwenda avusu, chi va mu kalimela Mukwame wa chivofu, ku muwambila kuti atontole. Kono nja huweleza kuhitiliza, Mwana Davida, uni fwile nkumbu.” ⁴⁰ Jesu cha zimana ni kulaela vakwame kuti vamu lete kwali. Linu mukwame wa chivofu avena hafwi, Jesu cha muvuza, ⁴¹ “Usaka kuti ni kutendele nzi?” chati, “Simwine nisaka ku hewa ku vona.” ⁴² Jesu chati kwali, Linu tambule ku vona. Intumelo yako chi ya kuhoza.” ⁴³ Chenako imwina chata mbula ku vona mi cha mwi chilila, nakavu lumbeke Ireeza. Ha kuvonwe zi, Vantu vonse chiva tanga kulumbeka Ireeza.

Inkauhanyo 19

- ¹ Jesu abe njili ni ku hita mukati ka Jeriko.
- ² Imi, kubena mukwame aba ku sumpwa Zakia. A bali mukulwana ku balihisi mi a baku fumite.
- ³ A ba kulika ku bona kuti kanti Jesu njeni, kono

kana aba kuwola kubona kwi shila lye chikwata, bakeñi cha kuti abali mufwihi. ⁴ Mi cha tilila ku busu bwa bantu ni kukantanta kwi isamu lya sikomore kuti amubone, kakuti Jesu kwa bakuhitila. ⁵ Mi Jesu ha sika hecho chibaka, cha lola kwiwulu mi cha muwambila kuti, “Zakia, suke hansi kakuhwela, mukuti sunu nikekala kwi nzubo ya ko.” ⁶ Cha suka kapili, kwi za hansi mi chamutambula na tabite. ⁷ Mi bantu haba bona vulyo, chi ba bilela, chiba wamba, “Cha yenda kukupotela mukwame wina chibi.” ⁸ Zakia cha zimana mi cha wamba kwe Ireeza kuti, “Bone, Ireeza, ni bahi imbali yimwi ye ntuntu yangu kubanjebwe, mi heba kwina yenke uni bachelgeleli ni chimwi, ka nimu bozekeze zone.” ⁹ Jesu cha wamba kwali, “Sunu i puluso yeza mwi nzubo yako, kakuti nawe u mwana wa Abrahama. ¹⁰ Mukuti Mwana a Muntu a ba kezi ku gana ni ku haza bantu ba zobete.” ¹¹ Mi haba zuwa izo zintu, cha zwila habusu ku wamba mi na wamba che nguli, kakuti cha bena hafwihi ni Jerusalema, mi baba kuhupula kuti mubuso we Ireeza chiu bena hafwihi ni kwiza. ¹² Cha wamba, “Zumwi kuluzubo lwa busimwine cha yenda kule mwi nkanda kukali wanina mubuso ni ku kabola.” ¹³ Cha sumpa i kumi lya bahikana ba kwe, cha baha ikumi lye pondo lya masheleni, mi cha wamba ku bali kuti, “Mu pange mu ku wuza ku lindila chi naka bola. ¹⁴ “Kono ba mushobo wakwe chi ba mutoya mi chi ba tumina chikwata chabazimanini mwisule lyakwe, mi ni ba wamba kuti, “Kese tu siyeuzu muntu kuti atu yendise.” ¹⁵ Chi zapangahala haka bola hape, ha mana kuka wana mubuso, cha laela bahikana

abo baba hewa masheleni kuti basumpwe kwali, kuti eze ezibe kuti kanti nji bukai ibaba wani yahewulu ha baba ku wuza. ¹⁶ We ntanzi cheza kwali, na wamba kuti, "Ireeza, ha masheleni ako ni ba pangi ikumwi lya masheleni hewulu, ¹⁷ Yo zwa kuluzubo lwa busimwine cha wamba kwali kuti, "Wa tenda hande, u mu hikana yo shiyeme. Mukuti uba sepathali kuzintu zi nini, ko be imu yendisi hewulu lyekumi lya mileneni." ¹⁸ Mi wa bubeli cheza, na wamba kuti, Ma masheleni ako, Ireeza, aa panga i yanza lya masheleni hewulu. ¹⁹ "Yo zwa haluzubo lwa busimwine cha wamba kwali kuti, ko yendise i yanza lye mileneñi." ²⁰ Hape zumwi cheza, na wamba kuti, "Ireeza, masheleni ako aa, ni baabikite mwi njiila, ²¹ kakuti ni ba ku tiite, mukuti u muntu yo bambamite. U hinda mosana uba biki, mi u sinza mosana u ba byali." ²² Wa luzubo lya busimwine cha wamba kwali kuti, "kachi wambo chako ka ni ku atule, iwe muhikana mubi. U bezi kuti ime ni muntu yo bambamite, ni hinda ha ni sana ni ba biki, mi ni sinza mu ni sana ni babyali. ²³ Mi chinzi ho sana u ba biki masheleni angu mwi banka, kuti ime chi na kabola, nize ni ahinde ni chimwi hewulu?" ²⁴ Wa luzubo lwa busimwine cha wamba ku bose baba zimene, "Mu hinde masheleni ena kwali, mi mumu he ikumi lya masheleni," ²⁵ Chi ba wamba kwali kuti, Ireeza, wina kale i kumi lya masheleni. ²⁶ Ni wamba kwenu, muntu yese wina u swanezi kuhewa zingi, kono kwa kwe ya seena, niheba chi na cha kwete ka chi hindwe kwali. ²⁷ Kono zila zangu, abo ba sa ni suni kuti ni ni bayendise, mu ba lete kunu

mi mwize mubehaye habusu bwangu.”²⁸ Ha wamba izo zintu, cha zwila habusu, ku yenda kwa Jerusalema.²⁹ Hati cho chunine ha fwihi ni Bertifage ni Betania, helundu li sumpwa Oliveta, cha tuma balutwana bobele,³⁰ na wamba kuti, “Mu yende ha munzi uwo wi chilila, mi chi mwe njila bulyo, ka muwane i mbongolo i seni kwi chilwa. Mu yisumunune mi muyi lete kunu kwangu.³¹ Heba kwina yete ami buze, “Chinzi ha mu i sumununa? mu wambe kuti, Ireeza njo i suna.”³² A bo baba tumwitwe baba yendi ni kuka wana i mbongolo bo bulyo mwa ba wambili Jesu.³³ Ha baba ku kwete ku sumununa i mbongolo, bene bayo chiba wamba ku bali kuti, “Chinzi ha mu sumununa i mbongolo?”³⁴ Chi ba wamba kuti, “Ireeza njo i suni.”³⁵ Chi ba kayi leta kwa Jesu, mi chi ba zala zizwato he mbongolo mi chi be tantika ho Jesu.³⁶ Ha ba ba ku yenda, chi ba zala chizwato za bo mu nzila.³⁷ Ha chunina ha chibaka cina zi samu ze olive, bungi bwa balutwana ci ba tanga ku luluweza ni ku temba Ireeza ka muhuwo mukando ka mitendo mi lontu yi baba boni,³⁸ ni ba wamba kuti, “Kutompwe simwine yo kezite mwi zina lye Ireeza! Kusanga ku be kwi wulu mi ikanya i be hewulu!”³⁹ Bamwi ku Bafalisi ba bena mu chikwata, chi ba wamba kwali kuti, “Muluti, kalimele balutwana bako.”⁴⁰ Jesu che taba cha wamba kuti, Ni mi wambila, heba aba ni ba ntontola, ma ñomwe ka a huwe.”⁴¹ Cwale Jesu ha chunina ku muleneni, ca lila,⁴² na wamba kuti, Kambe u be zibite ze linu i zuba lya ko li ka kuletele ikozo, kono hanu zi patitwe ha

menso ako. ⁴³ Mi mazuba ka akeze hewulu lyako, mi zila zako ka zi ku zimbuluse ni lukwakwa, mi zikuzimbuluke, ni kuku kakatiza imbali zose. ⁴⁴ Ka ba ku wisikize hasi iwe ni bana bako. Keteni ba siye ibwe hewulu lya limwi, mukuti kena u be zibi Ireeza ha ba kusuni ku kutusa. ⁴⁵ Jesu che njila mwi keleke ni ku tandila hanze bonse baba ku wuza, ⁴⁶ na wamba ku bali kuti, "Ku ba ñoletwe, "Inzubo yangu ye ntapelo, kono inwe chi mwa yi tenda inzubo ya basa." ⁴⁷ Mi Jesu aba ku kutaza izuba ni zuba mwi keleke, ba kulwana ba Mapurisita, ni bañola mane ni bakulwana be cisi, ba ba ku saka ku mwi haya. ⁴⁸ Kono kana ba ba wani inzila ya ku tenda bulyo, mukuti chisi chonse ci bakumalele ku muzuwa.

Inkauhanyo 20

¹ kubezi zuba lyonke, linu Jesu abali kuluta ni kuwamba ku bantu mwi ntepele naluta Izwi, mukulwana wa mapulisita ni bamwi ba kulwana baba kezi kwali nibamwi ² Baba wambi, chibati kwali, "utu wa mbile ma tanzi au kwete ku chita ezi zintu? Njeni uzo aba kuhi mata?" ³ Che taba nati kubali, "Name muni mibuze ipuzo. Muni wa mbile ⁴ che nkolobezo ya Joani. Iba kuzwa kwiulu kapa ku muntu?" ⁵ Baba lielezi abobene, chibacho, "Chi twati, 'Izwa kwi ulu,' mwa wambe, 'chinzi ha musa zumini kwali?' ⁶ Linu chi twati, 'izwa ku muntu,' bonse bantu kabatuñate, abo baba susu wezwa kuti Joani abali mupolofita," ⁷ Linu chi betaba kuti kabezi kuzi ka zwa. ⁸ Jesu chati ku bali, "kese nimi wa mbile Inguzu zini chita izi zintu." ⁹ Cha wambila bantu

Inguli, "Muntu cha biala nzi chelantu zakwe muluwa, muntu aba kalimise luwa kuba viali bo muomba, ni kuya kwi nkanda Inako Inde. ¹⁰ Chi yasike nako chi kutuma bahikana kubabiali ba muwomba, muhe nzimwi nzi chelantu zizwa muluwa lo muwomba. Baba kutokomela luwa lo muomba baba mukabi, niku musiya mayanza-yanza. ¹¹ Hape cha tuma zumwi muhikana naye baba mukabi, ni kumu nyandisa cha chituhu, niku mutumina naye mayanza-yanza. ¹² Chiba tuma zumwi wa butatu naye baba mukavi kumu nongola nzilabi kwali, niku musohela hanze. ¹³ Linu Simwine wa luwa lomuomba chati, 'Muni chite bule?' Muni tume mwa nangu unisuna. Mwe ndi mubamuhe Ikute.' ¹⁴ Kono ba byali ba muomba chiba mubona, chiba wamba mukati kabu, chi ba cho, Uzu nji yena swana. Tumwi haye, tuhinde chi fumu chibe chetu.' ¹⁵ Chi ba musohela kunze wo luwa lomuomba, ni kumwi haya. Mihe simwine wa luwa lomuomba mwati nzi kubali? ¹⁶ Kakeze ni kwiza kushinya ba byali boluwa lya muwomba, mwahe luwa lomu womba ku bamwi." Mi ha ba zuwa, chiba cho, "Ireeza ukanisa!" ¹⁷ Jesu cha lola kubali, nacho, "Inolo litalusa nzi? 'Ivwe liba sohiwa bazaki, liba bikwa musumo wo mwinkona'? ¹⁸ Nzonde zibawi kweline vwe nziba kosoki hakati. Yense ase awile vwe, muli sinyehe." ¹⁹ Bañoli niba kulwana bama pulisita baba kusuna kubika mayaza abo cheyo nako, babe zibite kuti inguli ya wamba i baku keza kubali. Linu baba ku tiya chi kwata cha bantu. ²⁰ Baba ku mulolete che ntokomelo, baba tumini bantu ba matwela baba lihele kuti abo ba lukite, kuti baka wane muladu

mu nzi wambo zakwe, bamu twale kwa bana ba yendisi ni kuba kulwana be chisi. ²¹ Chi bamu buza, nacho, "Muluti, twizi kuti uba wambi ni kuluta nzilukite, mikana Insusuwezo ye chitulo cha zumwi, kono ubakuluta buniti bwe nzila ye Ireeza. ²² Kana Iswanelo kwetu kuliha mutelo kwa Sesare, kapa bule?" ²³ Kono Jesu cha zuwi sisa mizezo yabo, chati kubali, ²⁴ "Muni tondeze ma sheleñi. Chi fateho chani chi na hateni?" Chi bacho, 'Sesare.' ²⁵ Chati kubali, "Muhe Sasere zintu za Sasere, ni kwe Ireeza, zintu zakwe Reeza." ²⁶ Kana baba kwizi za kumu kananisa ha ba ku kwete ku wamba hakati habusu bwa bantu. Baba zimene niba ñuñuna kana baba kwina cho kwi taba. ²⁷ Bu ngi bwa Masadduse chi ba keza kwali, yeke ya ba ku wamba kuti ka kwina kubuka kubafu, ²⁸ chi ba mu buza, chi bati, "Muluti, Mushe aba tuñoleli kuti haiba mukulwe wa mukwame nafwa, nena mwanakazi, mi nasa kwete bana, mukwame uwola kuhinda mwanakazi wamukulwa kwe, niku wanina mukulwe bana. ²⁹ Kuba kwina bana ba bakwame ba tenda iyanza ni bobele, wetanzi aba hindi mwanakazi, aba fwi na sena mwana, ³⁰ niwa bubeli naye. ³¹ Wa butatu cha muhinda, ubu nja bana be yaza ni bobeli ba bafwi, ka bena bana. ³² Ha ku hinta inako mwanakazi naye chafwa. ³³ Mwinako yokubuswa, mwabe mwanakazi wani? Kakuti iyaza nibo bele bakwete iye kuti nji mwanakazi wabo." ³⁴ Jesu cha cho kubali, "Bana be nkanda ba sesa, bahewa maseso. ³⁵ Cwale aho njeni njete ahewe chifumu. abo bahindwa ku baba kutekwa mwinako yoku amuhelwa kuba ntu

bafwile kuzwa kubafu. ³⁶ Mikesé ba olele kuzwilila kufwa. mukuti ba likanelele ni mangelo ni bana ba Ireeza, bababi bana ba ba buswa. ³⁷ Kuti babafwi baba buswa, naye Mushe aba ntondezwa, kuamana ni chi humbu, kwa ba kusumpa Simwine Ireeza wa Abrahama ni Ireeza wa Isaka ni Ireeza wa Jakobo. ³⁸ Hanu kanji Ireeza wa bafu, kono Ireeza yohala, Linu bonse bahalila kwali." ³⁹ Bamwi ba masika babe tabi, "Muluti, wetaba nenza, ⁴⁰ "Kana baba bozekezi kubuza nzimwi mpuzo. ⁴¹ Jesu chati kubali, "Chizi ha ba wamba kuti Jesu mwana wa Davida? ⁴² Mukuti Davida iye mwine aba wambi mwi mbuka ya Lisamu, Simwine aba wambi kwa Simwine wa ngu, 'Wikale kubulyo bwe yanza lyangu, ⁴³ konji chi napanga zila zako kuba mayendelo ako.' ⁴⁴ Davida cha sumpa Jesu, simwine,' linu aho njeni mwana Davida?' ⁴⁵ Mu kuhoza bantu bonse cha wamba kuba lutwana bakwe," ⁴⁶ Muzwe kubantu, bena mizezo yoku yenda munzila isalukite, abo basaka ahulu intumeliso zamanzimo muchibaka cha maunzikizo, mi simwine wikala muma sinangonge, zibaka za simwine zemikiti. ⁴⁷ Bamaana mazubo abanakazi ba fwlilwe, nibaba lapelela intapelo inde. Abo kabahewe chikuto chikando.

Inkauhanyo 21

¹ Jesu ha lola aba boni bafumi niba bika impo zabo mwi citanda. ² A ba boni mwanakazi yo fwlilwe yo nyandite habika tuhafu twe pene. ³ Chawamba, Zeniti nami bona, Uzu mwanakazi yo fwlilwe wa zwisa kumihita. ⁴ Mubonse mwa zwisa impo zenu, Kono uzu mwanakazi ya sena

chakwe wa mihita ka kuli waleta zonse zakakwete mubu njebwe bwakwe. ⁵ Bamwi ba bali ku wamba Inkeleke mwiba kabisezwe ka bukwala ni mavwe ni mpo, cawamba. ⁶ Kwezo zintu zimubwene, inako mwikeze kakwina ivwe lyete nilishale kulimwi nilisawi". ⁷ Chiba muba zu kuti muluti, Izo kazi tendahale lili? Hape chisupo chete chitondeze kuti kazi tendahale? ⁸ ce taba; mumamele, kanzi muchengwa. Bangi kabeze che zina lyangu, Nokicho kuti; Njime kreste, inako chiya chuta, kono kanji mubechilili. ⁹ Ha muzuwa inkondo ni kuli sandukila, Kanji mutiyi, Izo zintu kazi pangahali pili, kono kanji ma mani mani. ¹⁰ Chawamba kubali; Masika kalwise masika amwi; Mushobo ni mushobo kabalwe. ¹¹ Izikinyebo ikando mwi kanda iboneke, Nilufu lungi muzibaka zingi, Ni zala, Nizitiza, Ni zikomosa zikando zizwa kwe lreeza kwi wulu. ¹² Izi, ni ziseni kwiza, Bantu kaba milwise kamayaza, Bami sukulule niku mikwitila mu masinagoge, ni mwi tolongo, bami twale kuba simwine, niku ba atuli bezintu kebaka lyezina lyangu. ¹³ Izo kazi mizile kuti muwambe buniti. ¹⁴ Aho muli lemuhele mwi inkulo zenu, kuti kanji multukisezi pili zete muli tabilile kazo. ¹⁵ Mukuti ime kanimihe mamzwi ni butali, kuti bami lwisa bakangwe kumi taba ni kumi kananisa. ¹⁶ Kamu betekwa niku bazazi benu, niba kwaluzubo benu, niba likani benu, kabe haye bamwi kwenu. ¹⁷ Imi kamuトイ we bantu bonse ibaka lyezina lyangu. ¹⁸ Imi ka kwina nanta lusuki lu mwina lwete nilu shale kumitwi yenu. ¹⁹ Kamu haze ihuho zenu kaku kola kwenu. ²⁰ Chimwa bona Jerusalema izimbukitwe masole mwizibe kuti

kuza kunuka kwayo chiku chunine. ²¹ linu, bena kwa Judea batilile ku malundu; Bena mu munzi bazwe mo'imi bena mwi kanda kanji bazwimo, ku bolela ku munzi. ²² Mukuti inako yaku bozekeza bantu bubi bwabo, kuti ziñoletwe zi boneke zose. ²³ Bukabo kabwizile banakazi ba lihindite niba nyosa mwao mazuba; ka kuti bukabo bukando ka bube kwa nteni mwi kanda; imi bukali kabu sukile abo bantu. ²⁴ Mubawe kabu kali bwe sumo, kaba hapwe batwalwe kubantu bonse, imi jelusalema ka lyatolwe kube kanda mane ba maninine. ²⁵ Zisupo kazi boneke hezuba ni mwezi ni nkani; imi mwi kanda ma-hasi kahwilwe niku njanja kebaka lya mawate ni masunda. ²⁶ Bantu kaba zumininine kebaka lyo kutiya niku lindila zete zize mwi kanda; ka kuti zina ziho zo kwi wulu muzi nyanganye. ²⁷ Imi kaba bone Mwana wo Muntu heti chokeza mu makope ke ziho ni kanya ikando. ²⁸ Izo chizatanga kwiza; mu loleze menso kwi wulu, Imi muinuke; ka kuli kulukululwa kwenu chi kwina hafwihi. ²⁹ Cha ba wambila inguli, Chati' mubone i samu lye feiga ni zisamu zimwi. ³⁰ Hali tumpa makoba, Imi mwi ziba ni kulemuha kuti imbumbi chiina hafuhi. ³¹ Ka mukwa wina bulyo, ne nwe, hamu bona izo chizi keza, mwina no kwi ziba kuti mubuso we Ireeza chi wina hafuhi. ³² Kabuniti ni wamba kwenu, ulu luzubo kete lumane, zonse zi seni ku tendahala. ³³ Iwulu kali mane ni kanda bulyo; mi manzwi angu kete ni a mane. ³⁴ Imi mu mamele inkulo zenu kanji zi lyanganiswa kulya kwenu, niku kolwa mutoho, niku bilela zo buhalo. ³⁵ mane ilyo izuba kali miwane kamu litukise; MU kuti

kachiwile bonse bazakite mwi kanda yonse.
³⁶ Mi he, mutonde mulapele inako yonse, ili kuti mukole ni kubanduka kwezo zonse zete nizi boneke, ni kwa kwe habusu bwa Mwana Muntu.
³⁷ Jesu abali kulutanga musihali mwi nkeleke imi masiku aba kuzwanga niku ka lindila hachi wulu chisumpwa ze samu lya olive. ³⁸ Imi chichaba chonse chibali kwiza kakusasani mwi nkeleke kuku mutekeleza.

Inkauhanyo 22

¹ Mukiti we inkoko isena mulungo chiuba kwina ha fwihi, uba ku sumpwa Impaseka.
² Baprista ni Bañoli baba bi ni mulelo wa kwi haya Jesu, kono baba tiyi chichaba. ³ Satani abe njili kwa Judas Isikaliote yabli zumwi wa balutiwa bena ikumi ni bo bele. ⁴ Judas aba yendi ku Baprista ni Baeteleli ku wambola mwete ba mu betekele ku bali. ⁵ Baba tabite, ni ku zuminzana ku muha mali. ⁶ Aba zuminzani, ni ku lola inzila yo kumu lukulwila ku chichaba. ⁷ Izuba lya mukiti u sena mulungo chi lya sika, li baba ku swanela kuti ingu ye Paseka i haiwe. ⁸ Jesu aba tumi Peter ni Joani kuti baka lukise i paseka kuti balye, ⁹ Chiba mubuza kuti, Ko saka kuti tuka lukise njo kuhi? ¹⁰ Aba be tabi, “Mu ni teke, Chi mwa ke njila mu munzi mumu shangane Mukwame yo hindite kahambwe ka menzi. Mumwi chilile mwi nzubo yete ake njile. ¹¹ Imi mu mu wambile si nzubo kuti, Muluti u wamba kwenu, Inzubo mwete a lile i paseka ni ba Lutwana bakwe inahi?” ¹² Mwa mi tondeze inzubo ina kwi wulu inkando i lukiswe.

Mulukise mwa teni. ¹³ Mi chi ba yenda, ni ku wana mwa ba ba teli, imi chiba lukisa ipaseka. ¹⁴ Inako ha i sika, che kala he ntafule ni ba lutwana. ¹⁵ Imi cha ba cho kuti, ni lakaza hahulu ku lya i paseka nenwe hani seni ku zuwiswa kuchisa. ¹⁶ Linu ni wamba kwenu, kuti kani li i paseka hesi chiye zibiswa mu mubuso wa Mulimu. ¹⁷ Jesu cha hinda i nkomoki, ha manaku litumela, ni ku cho kuti muhinde ichi muli abele. ¹⁸ linu chati ku bali, kete ni nwe i waine hape hesi mubuso wa Ireeza chi weza. ¹⁹ Cwale cha hinda chinkwa, ha mana ku litumela, cha chi komauna, ni ku baha ni ku cho kuti,” uwu nji mubili wangu mu lye nje nkupuzo yangu.” ²⁰ Cha hinda i nkomoki che nzila i swana haba mana kulalila, chati, iyi inkomoki chilikani chetu ka malaha, angu ete e tikilwe nwe. ²¹ Kono mu teke. Yoni beteka wina neme he ntafule. ²² Mukuti Mwana we Ireeza che ziba kuti mukwi kalile, cwale kwina bumai kuya ba bi ni mulelo wo wa ku beteka. ²³ Imi chiba tanga ku libuza mukati kabو, kuti njeni wina muhupulo uwo. ²⁴ Imi chi kwa buka i nkani mukati kabо kuti yo hupulelwa kuba mukando njeni, ²⁵ Chacho ku bali, Ba simwine bena bubusi hewulu lyabo, mi nji bena ziho hewulu lyabo ba sumpwa kuti bayendisi. ²⁶ kanji ku bi bulyo nenwe. Kono, mu leke yo li hinda bukando mukati kenu abe munini, mi mu leke yo lihindia ku sepa hala abe bulyo; ²⁷ Imi mukando, ibe iye wi kala he ntafule, kapa yo ha? Kanji wi kele he ntafule? Mukuti ime ni na mukati kenu ni ha. ²⁸ Kono njenwe mu be ntanzi mu miliko yangu. ²⁹ Imi muni

mihe Mubuso, sina mwa ba ni heli Tayo mubuso, kuti mulye ni ku nwa he ntafule yangu mu Mubuso wangu. ³⁰ Imi ka mwi kale ha chipula cha bu simwine ni ku atula luzubo lwa Isilaele. ³¹ Simon, Simon, bone, Satani uni kumbila kuti ami helule sina lungu lwa mauza. ³² Kono chi na mi lapelela kuti itumelo yenu kanji i boleli hansi. Hachi mwa bola mukole ni mwachako. ³³ Pitrosi cha wamba kwali, "Simwine, ni li bakenye ku yenda newe mwi ntolongo kapa ku fwa." ³⁴ Jesu che taba kuti, Pitrosi koni sampule ko tatwe pili mukombwe ni useni ku lila." ³⁵ Jesu aba wambi ku bali, "Hani mi tuma ni mu sena chipaupau, ni mukotana usena zilyo, ni sangu, mu ba buli nzi?" Chi be taba, "Kakwina." ³⁶ Cwale cha wamba kubali kuti, Kono hanu, wina chipaupau ni mukotana we zilyo a zi hinde. Umwi ya sena mukwale, a uze ingubo yakwe a wule mukwale. ³⁷ Chini wamba kwenu niti, chi ñoletwe ku amana neme kachi zuzilizwe, Mi a balelwe kuba sinyi! Mukuti zakwe chi za tendahala. ³⁸ Chiba wamba, "Simwine, lole, milinga yobele" Imi che taba, "Ku shiyeme." ³⁹ Hamana mulalilo, Jesu cha yenda, mwa yendelanga, kwi lundu lya zi samu za Olive, mi balutwana bakwe chiba mwi chilila. ⁴⁰ Haba ka sika, chati ku bali, "mu lapele mukuti kanji mwi njili mu miliko." ⁴¹ Cha chunduluka ku bali chibaka chi likana ni ku zindwa kwe ibwe cha kubama ni ku lapela, ⁴² Nati, "Tayo, haiba mo sakile u zwise i nkomoki kwangu. Kanji uchiti muni sakila, ku chitwe mo sakila. ⁴³ Imi ingeloi lizwa kwi wulu chilye za kwali, ku mu koza, ⁴⁴ Cwale ha ba bile

mubukabo cha lapela ahulu, mane chitukutuku chi a donka ubu malaha a wila hansi. ⁴⁵⁻⁴⁶ Ha mana ku lapela cheza ku Balutwana bakwe cha ba wana kuti balele cha maswabi abo, cha ba buza kuti, “Chinzi ha mu lele? Mu buke mu lapele, kuti kanji mubi mu mu liko.” ⁴⁷ Haba ku si wamba, chi kweza chikwata, ni Judas, umwi wa balutwana yo ba hitile, cheza hafwihi ni Jesu cha mu chuchuna, ⁴⁸ imi Jesu cha wamba kwali, “Judas, chiwa beteka mwana'muntu cha kumu chuchuna.” ⁴⁹ Abo ba ba zimbukite Jesu haba bona zi ba ku pangahala, chi batii, “Simwine, tulwe ka mukwale?” ⁵⁰ Cwale zumwi ca hinda mukwale ni ku konokola muhikana wo Muprisita mukulwana, ku mu konokola kutwi kwe chilyo. ⁵¹ Jesu chati, “ku shiyeme.” Cha wonda kutwi, ni ku mu hoza. ⁵² Jesu cha wambila baprisita ba kulwana, ni manduna ni balibebelel be nkeleke, ni bakulwana be chisi ba ba kezi kwa kwe, mwiza kwangu che mikwale ne nkoli ubu mu bwima musa? ⁵³ Hani bena nenwe mazuba wonse mwi nkeleke, kana muba biki iyanza lyenu hangu. Kono rje nako inu yenu ni ziho ze chinzime. ⁵⁴ Imi chi ba muwonda, kumu twala ku nzubo yo Muprisita mukulwana. Linu Pitrosi aba mwi chilile kule zana. ⁵⁵ Haba mana ku tumbuza mulilo ha kati ke lapa chi be kala hamwina, ni Pitrosi che kala nabo. ⁵⁶ Muhikana zumwi wa ba kazana cha mu bona ha mulilo, niku mu lolisa chati, “Naye uzu imwakwe wa Jesu.” ⁵⁷ Linu Pitrosi cha kanana, chati, “Mukazana, Kani mwizi uzo.” ⁵⁸ Ha ku hita kaba kazana zumwi cha mubona, chati, “Uzumwi wa bo.” Imi Pitrosi chati, “Mukwame,

ka njime.”⁵⁹ Ha ku hita i hola zumwi Mukwame cha pihelela kuti,” Initi uzu mukwame a bena naye wuzu, Mugalileya,”⁶⁰ Imi Pitrosi chati, “Mukwame, kani zi izo zo wamba.” Na chi wamba, Mukombwe chiwa lila.⁶¹ Jesu cha chebuka niku lola Pitrosi. Imi Pitrosi cha hupula manzwi a Simwine, ha wamba kwali kuti, Pili mukombwe nu seni ku lila totatwe ko be choni sampwile.”⁶² Pitrosi cha zwila hanze, ku ka lila.⁶³ Bakwame baba ku gantela Jesu baba kumu shenda ni kumu kaba.⁶⁴ Haba mana ku mu sumina isila ku meno, chiba mu buza, kuti,” U nuhe wa ku kaba kuti njeni?”⁶⁵ Chi bawamba ziwambo zingi kwa Jesu.⁶⁶ Hali zwa izuba, bakulwana, ni ba kulwana ba Prisita ni bañoli chi ba kopana hamwina ku mu twala kwi nkuta,⁶⁷ Chibati, ‘haiba njewe Kelesite, “tu wambile, “Kono cha ba wambila kuti, “chi na mi wambila, kete muni zumine.”⁶⁸ Mi niha ni mi buza, kete muni tabe.⁶⁹ Kuzwa sunu, Mwana wa Muntu mwe kale kwi yanza lya bulyo ka ziho ze Ireeeza.”⁷⁰ Bonse Chibati, “Linu u Mwana we Ireeeza?” Imi Jesu cha cho kuti, “Mwa wamba njeme”⁷¹ Chi bati “Chinzi hatu saka buniti? Mu kuti twa zuwa buniti buzwa mu kaholo kakwe.”

Inkauhanyo 23

¹ Inkopano yonse chiya zimana mwi wulu, ni kuleta Jesu kwa Pilato. ² Chiba muhambiliza indaba, kuti; “twa wana uzu muntu na hambusa mahasi etu; u kanisa bantu ku zwisikiza Sesara mutelo, mi ulisumpa kuti njeye krisite, Ireeza”.³ Pilato cha mubuza, “kuti kana nji we Ireeza wa

majuda?” Chetaba kuti, “wa wamba”. ⁴ Pilato cha wambila Maprisita bakulwna ni nyangela, kani wani mulandu kozu muntu. ⁵ Chiba koza kuti “U lyanganisa chisi, Na kwete kuluta bantu mwa Judea yonse, a sali kutanga kwa Galilea, nikwiza kusika kunu”. ⁶ Pilato hazuwa zo, cha buza kuti kanti Jesu Mugalilea. ⁷ Mi halemuha kuti ukazwa mwi puso ya Heroda, cha tumina Jesu kwa Heroda, uzo ya bali kwi kala naye mwa Jelusalema awo mazuba. ⁸ Heroda ha bona Jesu, aba tabi maswe, ka kuli aba hindi inako na saka kumu bona, kazitu zingi za kwe za bazuwi, mi aba sepete kuti kamu bone na tenda imakazo. ⁹ Heroda aba buzi Jesu cha manzwi mangi, kono Jesu kena betabi chimwi. ¹⁰ Baprisita ba kulwana ni bañoli chiba zimana, chiba muzinga indaba ko kukoza. ¹¹ Heroda niba libeleli bakwe chiba mutuka, kumu shewununa, niku muzwatika zi zwato zilotu, niku muboza Jesu kwa Pilato hape. ¹² Pilato ni Heroda chibaba muntu ni mulikani lolo luzuba, kono ibali muntu ni chila chakwe. ¹³ Imi pilato cha kunganya ba prisita niba yendisi babo mane ni chisi. ¹⁴ Chose cha wamba ku bali, “mwani letela uzu muntu, ni mucho kuti uzo yo hambusa chisi, ime namu buza habusu bwenu, kono kena na wana bubi bwakwe uzu mukwame ku amana nizi mu kwete kumu hambiliza. ¹⁵ Imi naye Hereda wa bona bulyo, cingi wa muboza kwetu, Ka mulole, Uzu muntu ka kwina cha foseze chi wola kumu cwala ku kwi haiwa. ¹⁶ Imi he kani mushupe niku mulukulula”. ¹⁸ Imi machaba onse aba huwelezi, ni kuti “ehawe uzo mi ulukulule Barabasi!” ¹⁹ I ye Barabasi aba bikwa mwi

tolongo ibaka lyo kuleta mulandu mu munzi ni kwi haya. ²⁰ Pilato cho kutabela kulukulula Jesu cha wamba nabo hape. ²¹ Chiba huweleza kuti aye ha chi fapano, "mi akokotelwe". Chawamba nabo hape totatwe ²² "kuti kanti chibi cha foseze uzu mukwame njezih? Chi swanela ifu lya kwe, ka kwina chafoseze, kani mushupe niku mulukulula". ²³ Kono ba bapiheleli ka manzwi ahanzi, chiba laela kuti a kokotelwe, manzwi abo chi akoma Pilato. ²⁴ Mi Pilato cha kosola indaba, chati ku tendiwe muba sakila. ²⁵ Imi cha lukulula ya bali kusuminwe mwi tolongo kama fosisa akwe, nika kwi haya, uzo iba kumbila Imi chabaha Jesu kuti ba ntende muba sakila. ²⁶ Haba mutwala ku kwi haiwa, chiba kwata mukwame we zina lya Simoni wa kwa Sireni, ya bali kuzwa ku mawa, niku mutwikisa chifapano, no kwi cilila Jesu, ²⁷ vungi bwa chi chava va va mwi chilili, ni vanakazi va vali kulila, chevaka lyakwe. ²⁸ Jesu cha sanduka, niku wamba kuti vanakazi va Jerusalema, kanzi mulili ivaka lyangu kono mulile lwenu nilwa vana venu. ²⁹ Ka kuti mukwize mazuva ete niva wambe kuti, vena imvuyoti vanakazi vasa zali, niva mavumo aseni ku zala, niva mavele aseni kunyosa. ³⁰ vantu njete niva tange ku wambila ziwulu, vati 'mutuwile hewulu', ni ku tuwulu kavati muntu 'vwike'. ³¹ Kakuti hava tenda izo kuchi kuni chivombete, kakuve vule kuchizumite?" ³² Bamwi bakwame, ni zisinyi zobele, baba hitizwe naye kukwi haiwa. ³³ Hava sika haka wulu kasumpwa "Gologota", chiva mukokotela ha chifapano ha mwina nizi sinyi,

chimwi kuvulyo, chimwi kuvuzohoto. ³⁴ Jesu chacho, "Tayo Uva kwatile, ka kuti kabezi ziva tenda". Chiva li aluhanyeza zi zwata za kwe cho ku laula. ³⁵ Chisi chiva zimene, niku lolela kuba ye ndisi hava vali kumu sheunwina, chivati "Avali kutusa vantu, mu muleke ali tuse mwine, heva njeye krisite wa Ireeza, yava ketwa". ³⁶ Masole va vakumu nyefula niku chunina niva muchuka vinega, ³⁷ Chivati," haiva U mulena wa majuda uli tuse U mwine." ³⁸ Kuvena chisupo kwali, "Nji Simwine wa Majuda" ³⁹ Zumwi wa vasa yava hanzi naye chamu tuka kuti, "kan-jewe Kresite? Lituse umwine niku tu tusa, ⁴⁰ vamwi chiva munyansa?" Kana kotiyi Ireeza, sina hawina muchi kuka chi swana? ⁴¹ Iswe itukelo yetu kuva hanu ka kuti tu fosete, tuli tumelela ma fosisa etu, kono uzu mukwame kena mafosisa. ⁴² Chazwila ha vusu "Jesu noni hupule mu muvuso wako." ⁴³ Jesu ava wambi kwali, "niku wambila ka vuniti, Sunu mobe name mwi paradaisi". ⁴⁴ Chivali ku patalala kwe zuva ka sikisi, mi kasinkwe cikeza kuwumba inkanda yonse kutwala ka naini, ⁴⁵ mi chikwava ni kusiha, isila lya mwi kereke chilya ñatuka hakati. ⁴⁶ Chalila chezwi lihanzi, Jesu chati, "Tayo, ni vika luhuho lwangu mu mayaza ako." ⁴⁷ Ha mana ku wamba bulyo nicha maniñwa luhuho, iñanga wempi za vakanteli ha vona ziva tendahali, chalumba Ireeza, "ni kuti niti, uzu muntu ava shiyeme". ⁴⁸ Imi vungi bwa vantu va vezi kulwela, zi vali ku tenda hala, nichi va vola niva li kava hazi zuva. ⁴⁹ Imi vavezi Jesu, ni vanakazi va vali ku mwi chillile

hakazwa kwa Galilea, va vazimene kule, niva lolete.⁵⁰ Mukwatise, ku vena mukwame ya vali kusumpwa Josefa we nkhuta Yecisi, mukwame mulotu yo lukite.⁵¹ I ye kena bazumini milao yabo ni kelezo. Avali kuzwa kwa judea ya kwa Arimathea ava kulindile muvuso we Ireeza.⁵² Uzu mukwame cha yenda kwa Pilato niku ka kumbila chitunta cha Jesu. Chiba muhangula ha chifapano.⁵³ Chiva muvwika isila, imi chiva mupata mwikumbu liñatwilwe ni vwe, museni kubikwa muntu.⁵⁴ Imi ilyo izuva ivali lya vuitukiso, lya mukivelo chili vali kutanga.⁵⁵ Vanakazi, va vezite naye ku kazwa kwa Galilea, nive chilile Jesu, Niva lolete chitunta muchivikilwa mwa teni,⁵⁶ chiva vola niku kalitukisa, imi la mukivelo nichi vapumula sina muku layelwe.

Inkauhanyo 24

¹ Haba fuma ku makalo e nviki, ci baya kwi bita ku leta mafuta a nunka a baba lukisi. ² Baba wani ivwe ci lya pindumunwa kwi bita. ³ Cibe njila mukati, mi kana baba wani citunta ca Jesu. ⁴ Ci kwa tendahala bulyo, haba ba kusi lyangene nezo, kapilipili bakwame bobele ciba zimana ha mbali nebo muzizabalo zi benya. ⁵ Banakazi babe zwile ku tiya ciba kubama hansi cha zi fateho zabo, ci ba wamba ku Banakazi “chinzi hamu saka bahala ku ba fwile?⁶ Ka kwina munu, Mi ca buswa, muhupule mwa ba wambili na sina mwa Galilea, ⁷ Chati mwana we Ireeza ka hewe mu mayanza aba tenda zibi ni ku mu kokotela, Imi ke zuba lya butatu ka

buke.” ⁸ Banakazi ciba hupula manzwi akwe, ⁹ ciba zwa kwi bita ni kuka wamba zintu zonse ku balutwana ni bantu bonse. ¹⁰ Linu, Maria Madgalena, Joana, ni Mary nyina wa James ni bamwi Banakazi ciba biha zintu zonse ku ba Apositola. ¹¹ Imi i impiho ciya bonala kusa zuweka hande kuba Apositola, imi kana bab zumini zi baba wambi Banakazi. ¹² Pitrosi cha zima niku *tilila* kwi bita, cha zima niku lola mukati, aba boni fela majila fela. Pitrosi aba boli ku Munzi na komoketwe chiba tendahali. ¹³ Celyo izuba balutwana bobele baba kuya ku munzi uba ku sumpwa Emmaus, ubena makumi ena i yanza ni kumi Lyonke lye stadia kwa Jerusalema. ¹⁴ ciba ambola ni bamwi cezo zi ba tendahali. ¹⁵ Kuba tendahali kuti haba ba ku wamba ni kuli buza Jesu cha li bonahaza ku bali. ¹⁶ Imi meno abo aba ku kangwa ku mwi ziba. ¹⁷ Jesu aba wambi ku bali, “chinzi inwe mu wamba mu bobele cimu ya buyenda?” Chiba zima ni ku lola ni ba swabite, ¹⁸ Zumwi kubali we zina lya Cleopas ca mwi taba, “Kana njewe u muntu wenke mwa Jerusalema ya sezi zintu zi ba tendahali mwa anu mazuba?” ¹⁹ Jesu ca wamba ku bali, “zintu zihi”? Ciba mwi taba, Zintu zi amana ni Jesu wa Nazareta, yabali Mupolofita, we misebezi mu manzwi, habusu bwa mulimu ne chisi. ²⁰ Lyahanu ba Prisita ba kulwana ni Bayendisi, mumu baba mubetekeli ni ku mu nyansa kuti a kokotelwe ni kwi haiwa. ²¹ Imi tuba hupwile kuti njete na lukulule Israele. yee, nihakuba bulyo izi celi izuba lye butatu kuzwa zonse zintu ha zi

tendahala. ²² Kono banakazi bamwi be nkopano baba tukomokisi, kaku pakelela kwi bita, ²³ Imi kana baba ka mu wani chitunta, baba boli chi bakati nabo ba ba boni impono ya Mangeloi baba wambi kuti u hala. ²⁴ Bamwi ba Kwame mukati ketu baba yendi kwi bita, ciba kawana muba ba teli Banakazi, kono kana baba ka mu wani.” ²⁵ Jesu aba wambi kubali kuti, Mawe inwe bantu musa zuwisisi bene inkulo zi lyeha ku lemuha ziwambo za ba wambi mupolofita. ²⁶ Kana kena kubali kwa butokwa kuti Jesu a nyandiswe ni kwi njila mwi kanya, ²⁷ Kwi ntazi ku zwa kwa Mushe ku ya ku baprofita bonse, Jesu caba tolokela zintu ku amana naye mu mañolo. ²⁸ Hachi ba ba sutelele ku munzi ku baba kuya, Jesu aba tendi ubu aba kusi zwila habusu, ²⁹ kono chiba mu cho kuti, “wi kale neswe, imi celi chitengu ni zuba chiliya kuku mina” linu Jesu cha bola mukati kwi kala nabo. ³⁰ Ku ba tendahali kuti haba kala naye ku lya, cha hinda chinkwa ku chi fuyola ni ku chi komauna cha baha, ³¹ Linu menso abo aba tondi ni chi ba mwi ziba, Imi cha zwa mu menso abo, ³² Chiba wamba kuzumwi ni zumwi, “kana inkulo kazi bili mukati ketu? Ha wamba kwetu munzila, ha tu wumbwila mañolo.” ³³ Chiba zima che nako iyo ni ku yenda kwa Jerusalema, chi ba wana Balutwana bena ikumi ni yenke ni bamwi ba bena nabo, ³⁴ chi batì initi Jesu aba buki ni ku libonekisa kwa Simoni, ³⁵ chi ba wamba zintu zonse ziba tendahali mwi nzila, ni Jesu mwa ba tondelezwa ni kamo Jesu haba ku komauna chinkwa. ³⁶ Haba ba ku wamba bulyo, Jesu

cha zima mukati kabo, cha wamba ku bali chati “Ku sanga kube ne nwe”. ³⁷ Kono baba bi ni sabo niku tiya ahulu, ni ku bonala kuti ba bona luhuho lu jolola. ³⁸ Jesu aba wambi ku bali, “Chinzi hamu bilela, ni kuba ni puzo mwi nkulo zenu? ³⁹ Mu bone mu mayanza angu ni matende kuti njeme. Muni wonde niku ni lola, sina luhuho lu jolola halu sena inyama ne zi fuha sina muni kalile me”. ⁴⁰ Ha wamba bulyo aba ba tondezi mayanza ni matende a kwe. ⁴¹ Haba ba kwina mu ku sa zumina bakeñisa cha ku sanga bulyo niku komokwa Jesu cha wamba ku bali mwina chimwi chete mulye? ⁴² Chiba muha chiyemba che nswi zi jichitwe, ⁴³ Jesu cha hinda ni kulya mubusu bwa bo. ⁴⁴ Aba wambi ku bali, “kuti hani bena nenwe, ni ba mi wambile kuti zonse ziba ñolwa ka mulawo wa Mushe ni we chiprofita ni manolo a Lisamu e zuzilizwe”. ⁴⁵ Cwale che yalula ingana zabo, kuti ba zuwisise mañolo. ⁴⁶ Aba wambi kubali kuti, “chiba ñoletwe kuti Jesu u swanelu ku nyandiswa ni ku buka ku ba fwile che zuba lyo butatu. ⁴⁷ Niku bakila zibi zetu kuti tu swalele, zi swanelu kukutazwa mwi zina lyakwe ku zisi zonse, ku matango a Jerusalema. ⁴⁸ Mumpaki wezi zintu. ⁴⁹ Mubone, nimi tumina zaba sepisi Tayo. Kono mu shale mu Muleneñi konji chi mwa bwikwa ni inguzu zi zwa kwi wulu.” ⁵⁰ Cwale Jesu cha ba hitila mane kuka sika ha fwihi ni Bethani. Mi cha zimika mayanza no ku ba fuyaula. ⁵¹ Ku ba tendahali kuti haba kuba fuyola aba siyi ni ku hindwa kwi wulu. ⁵² Linu chiba mu lapelela kaku sanga ni ku bola

Luka Inkauhanyo 24:53

xcii

Luka Inkauhanyo 24:53

kwa Jerusalema ke cha ku sanga. ⁵³ Chiba zwila
ha busu mwi inkeleke ku temba Ireeza.

**Kuhane Bible
The New Testament in the Kuhane language of
Botswana and Namibia**

copyright © 2020 Door 43 International Mission Community

Language: Chikuahane (Kuhane)

Translation by: Door 43 International Mission Community

Contributor: Aldrian Mubu, Alexandre, BENJAMIN SINVULA KACHANA , CORNELIA NSALA MUTUMBA, Candy Mwitumwa, Charles Ndeni, Christine N. Matomola, Chuma Kashuwa, Clarina Likokoto, Cornelius Nsala Mutumba, Erestina Simubali, Francina Simana, Grace N Sinvula, Iuze Kasale, Jeffrey Kolokwe, Jeke samunzala, John Wood, Joseph, Larry Versaw, Leon M Musilizo, MANYANDO R LUNZA, Mary, Matongo Rosemary, Mbala Raphael, Mbala Raphael Mbala, Memory Nzila Saisai, Mondele Kpanga, Moses Musukubili M, Nixon, Norah Namasiku Mwanamwali, Rose Lunza, Rosemary Matongo, Rosina Iuze Musialike, SIMANA FRANCINAH, Silishebo Lindah, Simwanza Patricia Sepiso, Siseho Dominic Sikopo, alexandre, benjamin sinvula kachana, cornelia, erestinah, fred waluka, iuze kasale, john k streeter, mary chiteta, stewarddd, tebogo Tshenyego, winnie Muhosho

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-08-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

c4515960-0a9d-5ab2-8ffe-52f395a41fc8